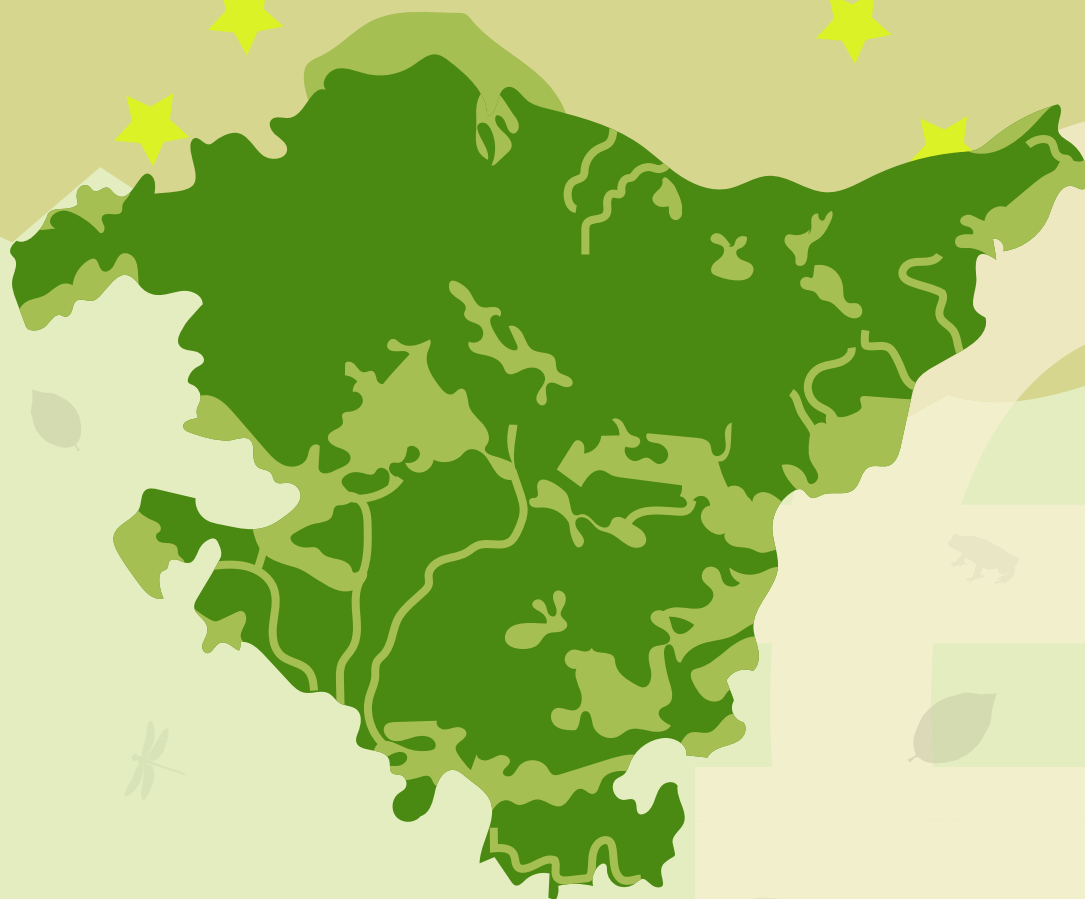

Natura 2000 Sarearen ebaluazio ekonomikoa Euskadin

2010-2021 aldiko
metodologia eta emaitzak

©

Ihobe, Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa
Ihobe, Sociedad Pública de Gestión Ambiental

Honek editatua:

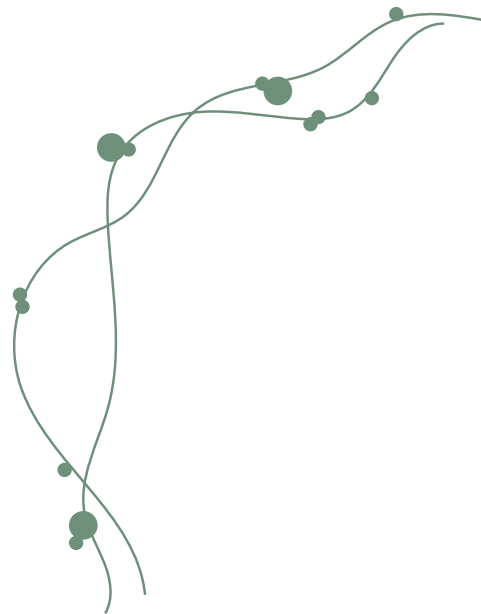
Ihobe, Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa
Garapen Ekonomiko, Jasangarritasun eta Ingurumen Saila
Eusko Jaurlaritza
Urkixo zumarkalea 36 - 6.a (Bizkaia plaza)
48011 Bilbo
info@ihobe.eus | www.ihobe.eus
www.ingurumena.eus

Edizioa:

2024ko urtarrila

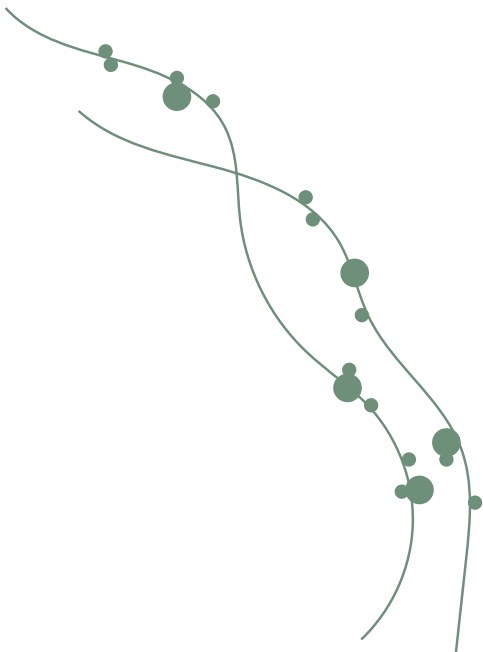
Edukia:

Dokumentu hau Ihobek egin du, Ecoacsa Reserva de Biodiversidad SL, Kaizen Gestión SL eta Ekolur Asesoría Ambiental – Ingurumen Aholkularitza SLLrekin lankidetzan.

Natura 2000 Sarearen ebaluazio ekonomikoa Euskadin

2010-2021 aldiko
metodologia eta emaitzak

EDUKIAREN AURKIBIDEA

1.

SARRERA

[4. orria]

2.

IRISMENA ETA HELBURUAK

[6. orria]

3.

NATURA 2000 SAREA EUSKADIN

[7. orria]

4.

METODOLOGIA

[10. orria]

4.1 Lurralde esparrua, denbora
esparrua eta arloko eskumen esparrua
[10. orria]

4.2 Natura 2000 Sareko gastuaren
kontzeptuaren mugaketa
[11. orria]

4.3 Natura 2000 Sarean gastua duten
erakunde nagusien identifikazioa,
informazioaren bilketa eta datu
ekonomikoen tratamendua
[12. orria]

4.4 Erlazionatutako azterlanen
alderaketa
[13. orria]

5.

EMAITZAK

[14. orria]

5.1 Egindako gastua kategoriaka
[14. orria]

5.2 Euskadin egindako urteko gastua
(2010-2021)
[18. orria]

5.3 Egindako urteko gastua
erakundeka (2010-2021)
[pag.19]

5.4 2017-2021 aldirako egindako gastua,
lurralde historikoaren arabera
[21. orria]

5.5 2017-2021 aldirako egindako gastua,
Natura 2000 Sareko eremu motaren
arabera
[22. orria]

5.6 Natura 2000 Sareko inbertsioaren
konparazioa Euskadi, Espainia eta
Europar Batasunaren artean
[26. orria]

5.6.1 Euskadiren eta Espainiaren
gastuaren arteko konparazioa
[26. orria]

5.6.2 Euskadiren eta Europar
Batasunaren gastuaren arteko
konparazioa
[28. orria]

6.

ONDORIO NAGUSIAK

[29. orria]

IRUDIEN AURKIBIDEA

1. IRUDIA [7. orria]

Euskadiko “Natura 2000 Sareko” biodibertsitatearen kontserbazio eremuen Europako sare ekologikoaren esparru kontzeptuala.

2. IRUDIA [8. orria]

Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuak geografikoki kokatzen dituen EAEko mapa.

3. IRUDIA [14. orria]

Euskadin Natura 2000 Sarea eratzeko, ezartzeko eta kudeatzeko prozesuen bilakaera.

4. IRUDIA [15. orria]

Urteko gastuaren bilakaera (€) gastuaren kategoria orokorretan 2010etik 2021era.

5. IRUDIA [19. orria]

Administrazioek 2010 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko eremuetan egindako gastua guztira.

6. IRUDIA [21. orria]

2017 eta 2021 bitartean lurralde historikoaren arabera egindako gastua.

7. IRUDIA [22. orria]

2017 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko eremu tipologiaren arabera egindako gastua guztira

8. IRUDIA [23. orria]

2017 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko azaleraren eta eremu tipologiaren arabera egindako gastua guztira

9. IRUDIA [23. orria]

N2000Sko eremuaren tamainaren arabera egindako inbertsioa (2017-2021 aldia)

TAULEN AURKIBIDEA

1. TAULA [9. orria]

Natura 2000 Sarearen azalera, Euskadiko lurralde historikoaren arabera

2. TAULA [10. orria]

Eragileek Natura 2000 Sarea kudeatzeko dauzkaten eskumenak

3. TAULA [11. orria]

Euskadiko N2000Sren ebaluazio ekonomikoan sartutako gastu kategoriak

4. TAULA [12. orria]

Natura 2000 Sarean gastua duten erakundeak 2010etik 2021era bitarteko aldian

5. TAULA [16. orria]

Urteko inbertsioa, gastu kategorien arabera. 2010-2021 aldia.

6. TAULA [18. orria]

Euskadin egindako urteko gastua. 2010-2021 aldia.

7. TAULA [20. orria]

Urteko inbertsioa erakundeka. 2010-2021 aldia.

8. TAULA [24. orria]

2017tik 2021era finantzaketa metatu handiena duten N2000Sko eremuak.

9. TAULA [26. orria]

Biodibertsitatea eta paisaia babesteko Euskadiko Natura 2000 Sarean egindako gastuaren eta Estatuan egindako gastuaren arteko konparazioa. 2010-2021 aldia

10. TAULA [27. orria]

Euskadin eta Euskadirekin muga egiten duten eta/edo antzeko ekosistemak partekatzen dituzten autonomia erkidegoetan egindako gastuaren konparazioa

11. TAULA [28. orria]

Euskadiko gastuaren eta Europar Batasuneko herrialdeenaren arteko konparazioa

AKRONIMOEN GLOSARIOA

N2000S: Natura 2000 Sarea

KBE : Kontserbazio bereziko eremua

HBBE : Hegaztientzako babes bereziko eremua

BIL : Batasunaren intereseko lekua

IPBES : Dibertsitate Biologikoari eta Ekosistemen Zerbitzuei buruzko Gobernuarteko Plataforma (ingelesezko siglen bidez)

SEEA EA : Ingurumen eta Ekonomia arloko Kontabilitate Sistema - Ekosistemen Kontabilitate Esperimentala (ingelesezko siglen bidez)

EAE : Euskal Atonomia Erkidegoa

LH : Lurralde historikoa

GFA: Gipuzkoako Foru Aldundia

AFA : Arabako Foru Aldundia

BFA : Bizkaiko Foru Aldundia

UD : Udala

LIFE : LIFE programa; EBren tresna ingurumen arloko kontserbazioari, politikari eta legeria komunitarioari buruzko proiektuak finantzatzeko.

POCTEFA : Espainia-Frantzia-Andorra lankidetzaren bidez garapen jasangarria sustatzeko Europako finantzaketa programa.

FEADER : Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtsa

FEDER : Eskualde Garapeneko Europako Funtsa

1.

SARRERA

Natura 2000 Sarea (aurrerantzean, «N2000S») 1992an sortu zen Habitategi buruzko Zuzentarauaren¹ bidez, eta Europako espezieen eta habitat moten epe luzeko biziraupena bermatzeko tresna nagusietako bat da. Eremu babestuen sare hori Kontserbazio Bereziko Eremuek (KBE) —Zuzentarauan jasotako Batasunaren intereseko habitatak eta espezieak kontserbatzeko izendatuak— eta Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuek (HBBE) osatzen dute, zeinak Hegaztiei buruzko Zuzentarauak² ezarri baititu, eta garrantzi berezia baitute basa hegaztientzat.

9/2021 Legea, azaroaren 25ekoa, **Euskadiko Natura Ondarea Kontserbatzeari**³ buruzkoa, Natura 2000 Sareko BILak, KBEak eta HBBEak natura ondarearen eremu babestu gisa sailkatzen dituena.

Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako Biodibertsitate Estrategia⁴ natura ondarearen arloko lehentasunak eta konpromisoak ezartzen dituen tresna da, 2030. urterako ezarri ere. Eskualdean aplikatzeko ekimena da, baina ikuspegi orokorra du, eta bat dator biodibertsitatearen arloko nazioarteko, Europako eta nazioarteko esparruekin. Euskadiko natura ondarea hobetzeko ekintza planak Natura 2000 Sarearekin lotutako ahalegin eta emaitza sozioekonomikoaren ebaluazioa planteatzen du (20. ekintza), Natura 2000 Sarea aukera tresnatzat hartzeko euskarri izango diren tresnak bultzatzeko.

Euskal Autonomia Erkidegoko Biodibertsitate Estrategian eta «Dibertsitate Biologikoari eta IPBES Ekosistemen

Zerbitzuei buruzko Mundu Ebaluazioa (2019)⁵ bezalako beste txosten batzuetan adierazten denez, ekonomiak eta gizarteak mendekotasun handia dute naturaguneek ekartzen dituzten onurekiko. Zehazki, Natura 2000 Sarea osatzen duten habitategi eta espezieek gure biziraupenerako eta ongizaterako beharrezkoak diren hornikuntza, erregulazio, euskarri eta kultur ekosistemetako zerbitzu ugari ematen dituzte (Haines-Yoing & Potschin⁶, 2012; Costanza et al., 1997⁷, 2014⁸). Horregatik, oinarritzkoa da N2000S eremuak egoera eta hedadura ezin hobean mantentzea gure sistema sozial eta ekonomikoa «espazio operatibo seguru» delako baten barruan mantentzeko (Oxfam, 2012)⁹. non planeten mugak gaindituko ez diren (Rockström et al., 2009)¹⁰ eta, era berean, oinarritzko behar eta eskaera sozialak beteko eta aseko diren. Hala, Natura 2000 Sareak, biodibertsitatearen galera geldiarazten ez ezik, haren galerak gure ongizatean, sistema sozioekonomikoan eta etorkizuneko belaunaldietan dituen ondorio negatiboak arintzen eta murrizten ere laguntzen du.

Beraz, EBko lur eremu osoaren ia bosten bat estaliz, N2000S babesleku bat baino askoz ere gehiago da arriskuan dauden espezieentzat eta kontserbatu beharreko habitategentzat. Kapital naturalaren mendekoak garelako kontuan harturik, **kapital natural hori babesteko** balio du, hau da, gizarteari onuren fluxu bat (adibidez, ekosistemen zerbitzuak) ematen dioten baliabide natural berriztagarrien eta berriztaezinen multzoa babesteko. Adibidez, ur gezako ekosistemek ur garbia ematen

¹92/43/EEZ Zuzentaraua, Kontseiluarena, 1992ko maiatzaren 21ekoa, habitat naturalak eta basoko fauna eta flora kontserbatzeari buruzkoa.

²2009/147/EE Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2009ko azaroaren 30ekoa, basa hegaztiak kontserbatzeari buruzkoa.

³9/2021 LEGEA, azaroaren 25ekoa, Euskadiko natura-ondarea kontserbatzeari buruzkoa, esteka honetan dago.

⁴Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako Biodibertsitate Estrategia, esteka honetan dago.

⁵«Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services» txostena eskuragarri dago esteka honetan.

⁶«The links between biodiversity, ecosystem services and human well-being» azterlana eskuragarri dago esteka honetan.

⁷«The value of the world 's ecosystem services and natural capital» azterlana eskuragarri dago esteka honetan.

⁸«Changes in the global value of ecosystem services» azterlana eskuragarri dago esteka honetan.

dute eta osasunean eragin negatiboa duten kutsatzaileak ezabatzen dituzte; hezeguneek atmosferako karbono dioxidoa (klima aldaketa eragiten duen berotegi efektuko gas nagusietako bat) harrapatzen dute, eta espezie polinizatzaileek nekazaritza ekoizpena mantentzen eta indartzen laguntzen dute, beste zerbitzu askoren artean.

Naturak eta Natura 2000 Sareak ematen dituzten onura horien neurketa eta kontabilizazioa hobetzeko asmoz, Nazio Batuek Ekosistemen Kontabilitate Esparrua (SEEA EA¹¹) argitaratu zuten. Esparru estatistiko integratu bat da, aktibo naturalei —ekosistemak, espezieak— buruzko datuak antolatzeke, ekosistemen zerbitzuen hornikuntza neurtzeko, aktibo eta zerbitzu horien aldaketen segimendua egiteko eta informazio hori jarduera ekonomikoekin eta giza jarduerekin lotzeko.

Aktibo naturalek ematen dituzten onurak neurtzeaz gain, oso garrantzitsua da **horiek kudeatzeko eta mantentzeko beharrezkoak diren gastu eta kostuekin alderatzea**, hain beharrezkoak diren ekosistemetako zerbitzuak ematen jarrai dezaten. Zehazki, **N2000S eremuak** babesteko eta kudeatzeko **baliabide ekonomiko nahikoak esleitzea** funtsezkoa da epe luzean ekosistemen eta espezieen egoera ezin hobea izango dela bermatzeko. Beraz, Natura 2000 Sarea eta haren babesa, neurri handi batean, erakunde publikoek egiten dituzten inbertsioen mende daude. Errealitatean, ordea, zifra ekonomiko horiek aurrekontu partida handiagoen parte

izaten dira, eta, askotan, partida horietan ezkutatuta geratzen dira; hola, zaildu egiten da erakundeek N2000S eremuak sortzeko, kudeatzeko eta mantentzeko egiten duten gastu erreala zein den jakitea.

Egoera horren aurrean, ezinbestekoa da **erakunde publikoek N2000S eremuak dagokienez egiten dituzten gastuak eta kostuak kontabilizatzea, egituratzea eta antolatzea**. Halatan, eremu horietarako baliabideak ezin hobeto esleitzea bermatzeaz gain, informazio eta datu baliagarriak emango dira erabaki politiko eta kudeaketa erabaki eraginkorragoak eta informatuagoak hartzeko.

⁹ «Un espacio seguro y justa para la humanidad» dokumentua eskuragarri dago esteka honetan.

¹⁰ «A safe operating space for humanity» dokumentua eskuragarri dago esteka honetan.

¹¹ Nazio Batuen SEEA EA esparrua esteka honetan dago.

2.

IRISMENA ETA HELBURUAK

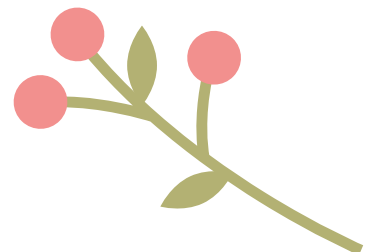
Sektore publikoak Natura 2000 Sareko eremuak kontserbatzeko eta kudeatzeko egiten duen ahalegina ebaluatzeko, **Euskal Autonomia Erkidegoko** (aurrerantzean, «EAE» edo «Euskadi») **administrazioak eta erakunde publikoek Natura 2000 Sarean egindako inbertsioa eta gastu ekonomikoa aztertu behar da.** Horri esker, kontabilizatu egin daitezke administrazio publikoek habitat eta espezie garrantzitsuak ikuspuntu ekologiko eta soziokulturaletik zaintzeko, kontserbatzeko eta hobetzeko egindako gastuak eta inbertsioak. Era berean, Natura 2000 Sarearen kudeaketari eta, ondorioz, Euskadi osoko ongizate sozial eta ekonomikoari dagokienez, hobeto hartzen dira epe ertain eta luzerako erabakiak.

Lehen esan dugun bezala, **Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako BiodibertsitateEstrategiak**, lehentasunezko ekintzen artean, Natura 2000 Sarearen ebaluazio sozioekonomikoabarne hartzen du. Horren ondorioz, 2016tik 2017ra bitartean, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailak, Ihobe SA sozietate publikoaren bitartez, **Natura 2000 Sareak 2010etik 2016ra bitartean EAEn izandako kostua kalkulatu zuen.** Kalkulu hori egiteko, Natura 2000 Sareko eremuetako inbertsio ekonomikoa egituratu eta aztertu behar izan zen, eta, horretarako, sare hori abian jartzeko eta kudeatzeko funtsezko erakundeen datuak bildu ziren. Lana oso baliagarria izan zen **“2021-2027 Lehentasunezko Ekintza Esparrua (LEE) Euskadin eta Natura 2000 Sarearen finantzaketa”**¹² lantzeko.

2017an egindako lan horren jarraipen gisa, azterketa aldia luzatu egin da, eta, hala, **2010 eta 2021 bitartean Euskadiko Natura 2000 Sarean egindako gastuaren eta inbertsio publikoaren ebaluazioa egin da**, aurreko ekitaldirako (2010-2016) erabilitako metodologia oinarritzat hartuta, eta analisiak zabaldu egin dira administrazio publikoei eta gizarteari, oro har, informazio gehigarria eta baliozkoa emateko. Beraz, dokumentu honetan Euskadiko Natura 2000 Sarean 2010etik 2021era bitartean (biak barne) egindako inbertsioa aztertzen da.

Lan honetan, honako alderdi hauek optimizatu dira jatorrizko metodologiari dagokionez: (i) erakundeei datuak eskatzeko inprimakia aldatu egin da, datuen bilketa eta tratamendua modu eraginkorragoan egin ahal izateko; (ii) koefizienteak aplikatu dira, Natura 2000 Sareko eremu bakoitzean egindako inbertsioak kalkulatu ahal izateko (askotan, erakundeen aurrekontu partidak edo gastuak agregatuta daude); (iii) datu basea optimizatu egin da; (iv) lana N2000S eremuaren arabera gastuaren analisiarekin osatu da, baita tipologiaren, tamainaren, inbertsioaren/espazio azaleraren arabera ere. Horrez gain, Euskadin egindako inbertsioa beste eskualde batzuetan eta Europar Batasunean egindakoarekin alderatu da.

¹²Natura 2000 Sarea Finantzatzeko Lehentasunezko Ekintza Esparrua, 2021-2027 aldiko urte anitzeko finantza esparruan” esteka honetan kontsulta daiteke.

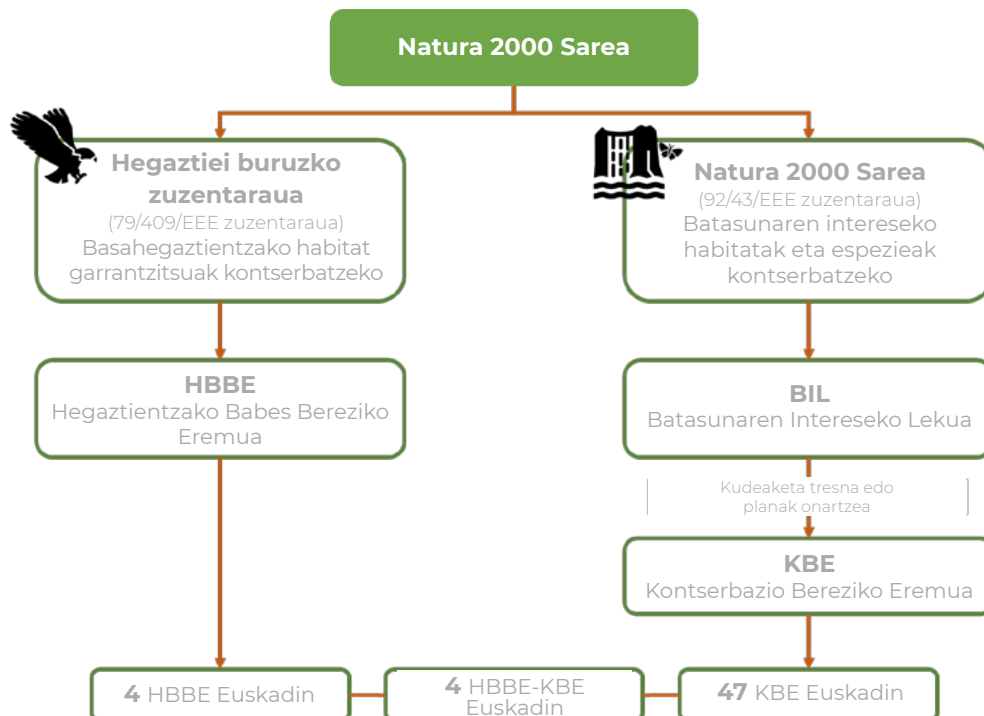
3.

NATURA 2000 SAREA EUSKADIN

Lehen ere adierazi dugunez, N2000S **funtsezko tresna da Europar Batasuneko habitatak eta espezieak kontserbatzeko**. Estatu kide askoren ondare natural eta bereziak esparru arautzaileak sortzea ahalbidetu zuen, haien ondarea babesteko. Hola sortu zen habitatak eta espezieak babesteko espazioak sortzeko legezko oinarria: 79/409/EEE Zuzentaraua (Hegaztiei buruzko Zuzentaraua), basa hegaztien espezieak eta haien habitatak babesteko; eta 92/43/EEE Zuzentaraua (Habitategi buruzko Zuzentaraua), Batasunaren intereseko espezieak eta habitatak kontserbatzeko.

Europako zuzentarau horiek N2000S eremuak osatu zituzten, eta bi motatan sailkatu: Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuak (HBBE) eta Kontserbazio Bereziko Eremuak (KBE). 1997ko abenduaren 23an, 2000ko azaroaren 28an eta 2003ko ekainaren 10ean egindako akordioen bidez, EAEk Natura 2000 Sareko eremuak osatuko zituzten Batasunaren Intereseko Lekuak (BIL) izendatu eta hautatzeko prozesua gauzatu zuen. Proposamen hori Europako Batzordeari helarazi zitzaion, eta hark BILen zerrenda onartu zuen 2004/813/EE eta 2006/613/EE Erabakien bidez. Erabaki horiek, hurrenez hurren, EAEko eskualde biogeografiko atlantikoei eta mediterraneoiei dagozkie.

Gaur egun, Euskadiko natura ondarea kontserbatzeko azaroaren 25eko 9/2021 Legearen testuategina onartzen duen apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren 22. artikuluan xedatutakoaren arabera¹³, badira 47 KBE, 4 HBBE eta 4 KBE/HBBE (1. irudia).

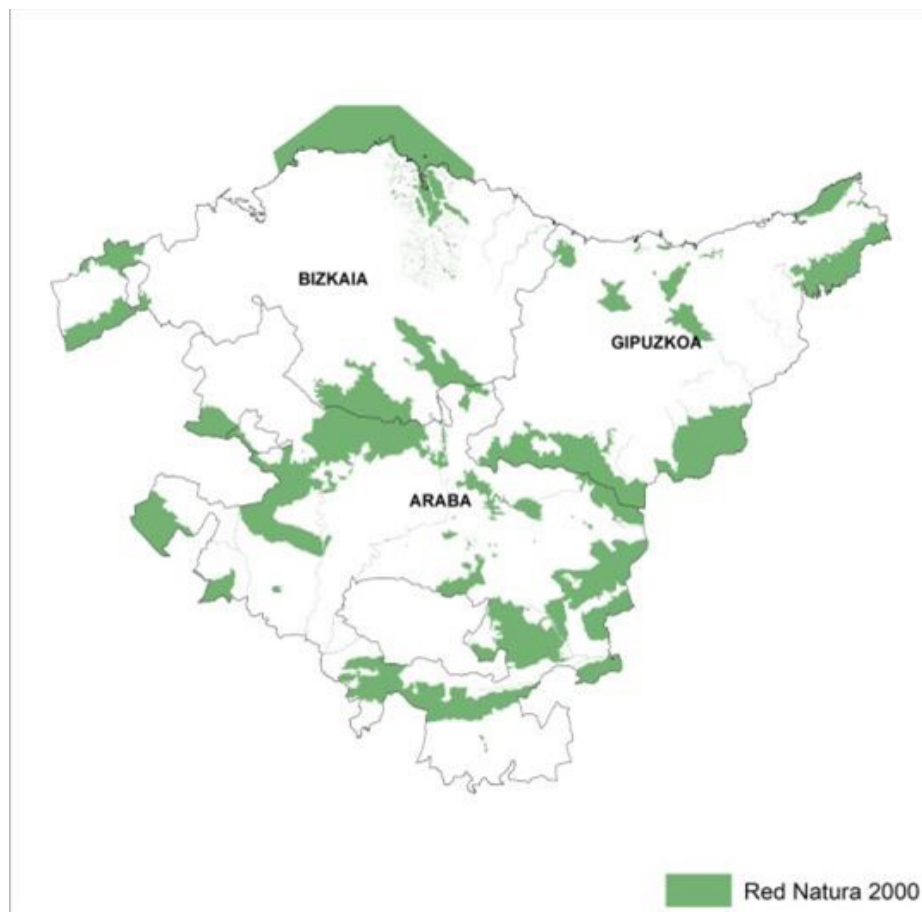
1. irudia. Euskadiko "Natura 2000 Sareko" biodibertsitatearen kontserbazio eremuen Europako sare ekologikoaren esparru kontzeptuala.
Iturria: geuk egina.

¹³Euskadiko Natura Ondarea Kontserbatzeari buruzko azaroaren 25eko 9/2021 Legea esteka honetan dago.

Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuetan honako ekosistema hauek aurki daitezke: mendiko eta erdi mendiko eremuak, ibaiak, hezeguneak, itsasertzak, estuarioak, itsas eremuak eta baso mota bereziak (eranskina).

Eskualde mailan, Natura 2000 Sarearen azalera hiru lurralde historikoetan banatzen da, eta foru aldundiek kudeatzen dute batez ere. Hala, 2. taulan ikus daitekeenez, Arabako Lurralde Historikoak azalera handiena ematen dio Euskadiko Natura 2000 Sareari: gutxi gorabehera 84.654 ha (bere azaleraren %28). Bestalde, Bizkaiko Lurralde Historikoak 25.520 ha ditu (azaleraren %12). Eta, azkenik, Gipuzkoako Lurralde Historikoak 40.476 ha inguru ditu (azaleraren %20).

Adierazi behar da, Euskadiko Natura 2000 Sareko espazioek Bizkaian eta Gipuzkoan okupatutako azalera zehazteko egindako kalkuluetan, ez dela itsas azalera kontuan hartu.

2. irudia. Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuak geografikoki kokatzen dituen EAEko mapa.
Iturria: Euskal Autonomia Erkidegoko Natura 2000rako Lehentasunezko Ekintza Esparrua (LEE) (2021).

LURRALDE HISTORIKOA (LH)	AZALERA LH (ha)	N2000S AZALERA (ha)	N2000S AZALERA LHn (%)
Araba	304.187 ha	84.654 ha	%28
Bizkaia	221.520 ha	25.520 ha	%12
Gipuzkoa	197.839 ha	40.476 ha	%20
Euskadi	723.546 ha	150.916 ha	%21

1. Taula. Natura 2000 Sarearen azalera Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako lurralde historikoetan, bai eta Euskadi osoan ere.

Iturria: Lurralde Historikoetako eta Euskadiko lurralde azalera EUSTATetik lortu da (Euskal Estatistika Erakundea). Natura 2000 Sareko espazioen azalerari buruzko datuak (hektareetan eta ehunekotan) informazio geografikoko sistema batean (GIS) iragazkiak eta eragiketak aplikatuz kalkulatu dira, geoEuskadiren geoatartik (Euskadiko datu espazialen azpiegitura) lortutako informazio kartografikoan oinarrituta. Oharra: Ez da islatzen Hegaztientzako Babes Bereziko ES0000490 Eremuaren azalera: Mundakako itsasadarreko (Ogoñoiko lurmuturra) itsas eremua. Soil-soilik lurreko espazioak hartu dira kontuan.

4.

METODOLOGIA

4.1

Lurralde esparrua, denbora esparrua
eta arloko eskumen esparrua

Lanen **lurralde esparrua Euskadin kokatutako N2000S eremuetan** egindako gastua da. **Denbora esparruari** dagokionez, aurkeztutako azterketa aldi globalak **2010. urtetik 2021. urtera** bitarteko aldia hartzen du. Lehen azaldu den bezala, aurreko lan batean 2010-2016 aldian egindako gastua bildu eta aztertu zen, eta bilketa eta analisi hori zabaldu egin zen 2017-2021 aldiko informazio ekonomikoarekin.

Eskumen esparruari, dagokionez, Eusko Jaurlaritzak 2021-2027 aldirako¹⁴ Natura 2000 Sarea finantzatzeko egindako Lehentasunezko Ekintza Esparruari (LEE) jarraiki egin da. Natura 2000 Sarearen kudeaketaren arduradun zuzenak estatu kideak dira, baina Europako Batzordeak zeregin garrantzitsua du estatu kide bakoitzak BIL lekuez egindako proposamenak balidatzean, Natura 2000 Sareko eremuak kudeatzeko tresnak balidatzean, Habitat eta Hegazti Zuzentarauen aplikazioaren segimendua egitean, eta Natura 2000 Sarearekin lotutako askotariko gaiei buruzko orientazio dokumentuak eta jarraibideak garatzean.

Estatu kide bakoitzaren ardura da Europar Batasunarekin hitz egitea Natura 2000 Sarearekin zerikusia duten gai guztietan. Espainiako Estatua da, Europar Batasunaren aurrean, Espainian Natura 2000 Sarea behar bezala kudeatzeko eta, behar izanez gero, kontserbatzeko eta lehengoratzeko ardura duen bakarra. Gainera, Natura 2000 Sarea izendatzeko, kontserbatzeko, administratzeko eta finantzatzeko garrantzitsuak diren gaietan, autonomia erkidegoen arteko koordinazio eginkizuna betetzen du.

Banaketa administratiboa dela eta, autonomia erkidegoek dituzte beren lurraldean Natura 2000 Sarea kudeatzeko eskumenak eta erantzukizuna. 3. taulan ikusten denez, erkidegoak dira, hain zuzen, kudeaketa tresnak idatziz jaso eta adostez eta gauzatzeaz arduratzen direnak, lehorreko espazio batekin jarraitutasun ekologikorik ez duten itsas eremuen kasuan izan ezik, horietan Administrazio Orokorrarenak baitira eskumenak. EAEn, gainera, foru aldundiek esku hartzen dute. Azkenik, eskumen konkurrenteak dituzten hainbat erakundek ere beren zeregina betetzen dute Natura 2000 Sarearen esparruari eragiten dioten zenbait gaitan.

ESTATUA	EUSKO JAURLARITZA	FORU ALDUNDIAK	BESTE ERAKUNDE BATZUK
Estatuaren eskumeneko Natura 2000 Sareko Le-kuak izendatzea eta kudeatzea, eta haien kontserbazioa bermatzea.	EAEn Batasunaren intereseko leku izendatzeko proposamenak egitea. Kudeaketa tresnak lantzea; horien artean, espazioaren mugaketa, helburuak, kontserbazio arauak eta segimendu programa.	N2000S eremuak kudeatzea: Kudeaketa jarraibideak onartzea, kudeaketa neurri egokiak barne.	Uren, ostaldean eta abarren arloan eskumen konkurrenteak dituzten zenbait erakunde.

2. taula Eragileek Natura 2000 Sarea kudeatzeko dauzkaten eskumenak.
Iturria: geuk egina, 2021-2027 LEEan oinarrituta.

¹⁴Argitalpen eskuragarria esteka honetan dago.

4.2

Natura 2000 Sareko gastuaren kontzeptuaren mugaketa

Honelaxe definitzen da kostua Natura 2000 Sareko «gastu edo inbertsio» gisa:

«Lekua kontserbatzeko helburuei laguntzen diena, kontuan harturik helburuok N2000S eremuak deklaratzeko dekretuetan ezarrita daudela».

2017tik 2021era bitarteko ebaluaziorako, konparatzeko moduko emaitzak izan ahal izateko, definizio bera aplikatu zen, eta aurreko azterlanean aintzat hartutako gastu kategorია berberak erabili ziren (ikusi 3. taula):

GASTUAREN AZPIKATEGORIA		
GASTUAREN KATEGORIA OROKORRA	KODEA	KONTZEPTUA
A. Langileen gastuak (administraziokoak)	A1	Langileen gastuak, Gizarte Segurantzako kotizazioak, dietak eta Administrazioako langileen kilometroak (erakundearen gastu osoaren portzentaje gisa kalkula daiteke).
	C1	KBE/HBBE izendatzeko laguntza teknikoan/gomendioen/enkarguen gastuak
C. Planak, estrategiak eta jarraibideak lantzea eta berrikustea. Azterketa teknikoak	C2	Faunaren, floraren eta habitaten kontserbazio egoera aztertu eta segimendua egiteko laguntza teknikoan/gomendioen/enkarguen gastuak.
	D1	Habitata eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko eta lehengoratzeko neurriak, proiektuak idaztea barne.
D. Habitaten eta espezieen kontserbazio egoera egokia mantentzeko kudeaketa neurriak	D2	Espezie inbaditzaile exotikoen aurkako kontrol eta borroka gastuak (inbertsioak, laguntzak, kontrol sareak...)
	E1	Dibulgazio materialak eta sentsibilizazio/sustapen/publizitate/komunikazio kanpainak diseinatzeko eta editatzeko gastuak. Prestakuntza.
E. Dibulgazioa, sustapena eta erabilera publikoa	E2	Erabilera publikoaren kudeaketa. Erabilera publikorako azpiegiturretan eta ekipamenduetan inbertsioak eta mantentze lanak egitea. Jasangarritasunerako heziketa.
	F1	Lursailak erostea
F. Lurak eta eskubideak erostea	F2	Borondatezko akordioetarako laguntzak eta konpentsazioko beste dirulaguntza batzuk, lurraldearen zaintza barne.

3. taula Euskadiko N2000Sren ebaluazio ekonomikoa sartutako gastu kategoriak.

Iturria: geuk egina, Natura 2000 Sarearen Euskadiko ebaluazio ekonomikoari buruz 2010etik 2016ra egindako azterlanean oinarrituta.

Natura 2000 Sarearen kostua **2010etik 2016ra¹⁵ bitartean ebaluatzeko, azpikategoria hau hartu zen kontuan: «B1. Bulego eta administrazio gastuak (pertsonal gastuen/bidaia gastuen eta ostatu gastuen gaineko %7,5eko tasa finkoa proiektu jakin batzuetan)».** Hala ere, 2017tik 2021erako aldian egindako azterketarako, gastu kategoria hori ez da sartu, langileen gastuei buruzko flat-rate gisa (A1) hartu delako.

4.3

Natura 2000 Sarean gastua duten erakunde nagusien identifikazioa, informazioaren bilketa eta datu ekonomikoen tratamendua

Natura 2000 Sarean 2017tik 2021era bitartean egindako gastuak ebaluatzeko, informazio ekonomikoa eskatu zaie 5. taulan jasotzen diren **EAEko erakunde publikoei**; horiek gabe ezin izango zen azterlan hau egin.

ERAKUNDEA	SAILA/ZUZENDARITZA NAGUSIA
Eusko Jaurlaritzako Garapen Ekonomiko, Jasangarritasun eta Ingurumen Saila	Natura Ondarearen eta Klima Aldaketaren Zuzendaritza (Ingurumen Jasangarritasuneko Sailburuordetza)
	Nekazaritzaren eta Itsasertzaren Garapeneko eta Europar Politiketako Zuzendaritza (Nekazaritzako, Arrantzako eta Elikagai Politikako Sailburuordetza)
	Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritza (Hazi Fundazioa ¹²) (Nekazaritzako, Arrantzako eta Elikagai Politikako Sailburuordetza)
Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailari atxikitako erakunde instrumentalak	Uraren Euskal Agentzia (URA)
	Hazi Fundazioa
	Ihobe
	Neiker
Arabako Foru Aldundia	Ingurumen eta Hirigintza Saila
Bizkaiko Foru Aldundia	Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusia
Gipuzkoako Foru Aldundia	Mendietako eta Natura Ingurune Zuzendaritza Nagusia
	Obra hidraulikoak
Gasteizko Udala	Ingurumen Gaietarako Zentroa (IGZ) Udal Erakunde Autonomoa
Donostiako Udala	Osasun eta Ingurumen Zuzendaritza
Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa – Ingurumeneko Estatu Idazkaritza – Kostaldearen eta Itsasoaren Zuzendaritza Nagusia	Gipuzkoako Kosta Zerbitzu Probintziala
	Bizkaiko Kosta Zerbitzu Probintziala
Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa – Ebroko Konfederazio Hidrografikoa	Plangintza hidrologikoa

4. taula Natura 2000 sarean gastu duten erakundeak 2010etik 2021era bitarteko aldian. *Iturria: geuk egina*

Gainera, 2017tik 2021era bitarteko ekitaldietan Natura 2000 Sareko eremuetan inolako jarduketarik edo gasturik egin ez izana jakinarazi zuten **beste erakunde** garrantzitsu batzuekin harremanak izan dira. Hala ere, erakunde horiek 2010-2016 aldian inbertsioak egin zituzten.

Hona hemen erakundeok:

- Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Saila.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Nekazaritza eta Lurralde Oreka Zuzendaritza.
- Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioaren Kantauri-ko Konfederazio Hidrografikoa.

Harremanak egon ziren identifikatutako erakunde guztiekin azterketa ekonomikoaren helburuaren berri emateko, eta **galdetegi** bat bidali zitzaien, Euskadiko Natura 2000 Sarea osatzen duten eremuetako inbertsioak eta gastuak biltzeko (eranskina). Erakunde maila desberdinak egoteak berekin ekar dezake aurrekontuetan fluxu ekonomiko jakin batzuetan bikoiztasunak sortzea; beraz, **kontabilitate bikoitza ekiditeko**, partida erredundanteak identifikatu ziren, erakunde bakoitzaren eskutik horri buruzko informazioa lortu ondoren ezabatzeko. Halaber, **doikuntza jakin batzuk** egin behar izan dira informazioa estandarizatu ahal izateko eta, horrela, inbertsioa gauzatu duten erakunde batzuek emandako datuen analisia egin ahal izateko (ikus eranskina).

4.4

Erlazionatutako azterlanen alderaketa

2010ean, Europako Ingurumen Politikarako Institutuak «Costs and Socio-Economic Benefits associated with the Natura 2000 Network»¹⁶ txostena argitaratu zuen. Bertan, Europar Batasuneko estatu kide bakoitzean N2000S inplementatzearen eta kudeatzearen kostuen eta onuren kalkuluak aurkeztu ziren. Azterlan hori Euskadiko kostuak Europako beste herrialde batzuetakoekin alderatzeko eta, **EBko batez besteko kostuarekin alderatuz**, egin dako inbertsioaren proportzioa norainokoa den jakiteko erabili da. Dokumentuaren balihoa herritarrek kontzientziatzeko eta informazio garrantzitsua emateko duen gaitasunean datza, N2000S eremu eraginkorrak sortzeari, kudeatzeari eta mantentzeari buruzko erabakiak hartzeko.

Bestalde, 2013an, Nekazaritza, Elikadura eta Ingurumen Ministerioak Natura 2000 Sareak Espainian dituen kontserbazio kostuen balorazioa egin zuen¹⁷. Azterlan horretan, **Espainiako N2000S eremuen kontserbazio jarduera arruntekin lotutako zuzeneko kudeaketa kostuak** kalkulatu ziren. Txostenean ondorioztatzen zenez, Espainian kostu hori 68,81 €/ha zen (oinarri gisa 2010. urtea hartuta). Txosten horren emaitzei esker, Euskadin izandako guztizko kostua Espainiako guztizkoarekin alderatu ahal izan da. Aurreko txostenaren antzera, ariketa horrek datu ekonomiko garrantzitsuak emateko aukera ematen du, Espainiako N2000S eremuen segimendu eta monitorizazio eraginkorragoa egiteko.

Era berean, EAEko aurrekontu orokorreari buruzko informazio publikoa erabili da, Natura 2000 Sareko gastua «Ingurumenaren Babesari»¹⁸ buruzko aurrekontu autonomikoaren aurrekontu partidarekin alderatzeko, 2010etik 2021era bitarteko aldirako.

¹⁶ «Costs and Socio-Economic Benefits associated with the Natura 2000 Network» txostena esteka honetan dago.

¹⁷ «Natura 2000 Sareak Espainian dituen kontserbazio kostuen balorazioa» txostena esteka honetan dago.

¹⁸ Euskadiko aurrekontu orokorreari buruzko informazioa esteka honetan dago.

Azkenik, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailak 2016-2017 urteetan Ihobe SA sozietate publikoaren bidez egindako lanean (argitaratu gabea) lortutako datuak eta emaitzak aplikatu dira. Lan horretan, Natura 2000 Sarearen kostua kalkulatu zen EAEn, 2010-2016 aldiari dagokionez.

5.

EMAITZAK

5.1

Egindako gastua kategoriaka

Hegaztiei buruzko Zuzentaraua (1979) eta **Habitatiei buruzko Europako Zuzentaraua** (1992) onartu zirenetik, EAEn zenbait prozesu egiten hasi ziren Natura 2000 Sarea osatuko zuten eremuak hautatzeko. Arau aldaketek eta, ondorioz, Euskadiko Natura 2000 Sareak dituen eremuen sorrerak eta kudeaketak (3. irudia) zenbait gastu eta inbertsio ekarri zituzten denbora tarte horretan.

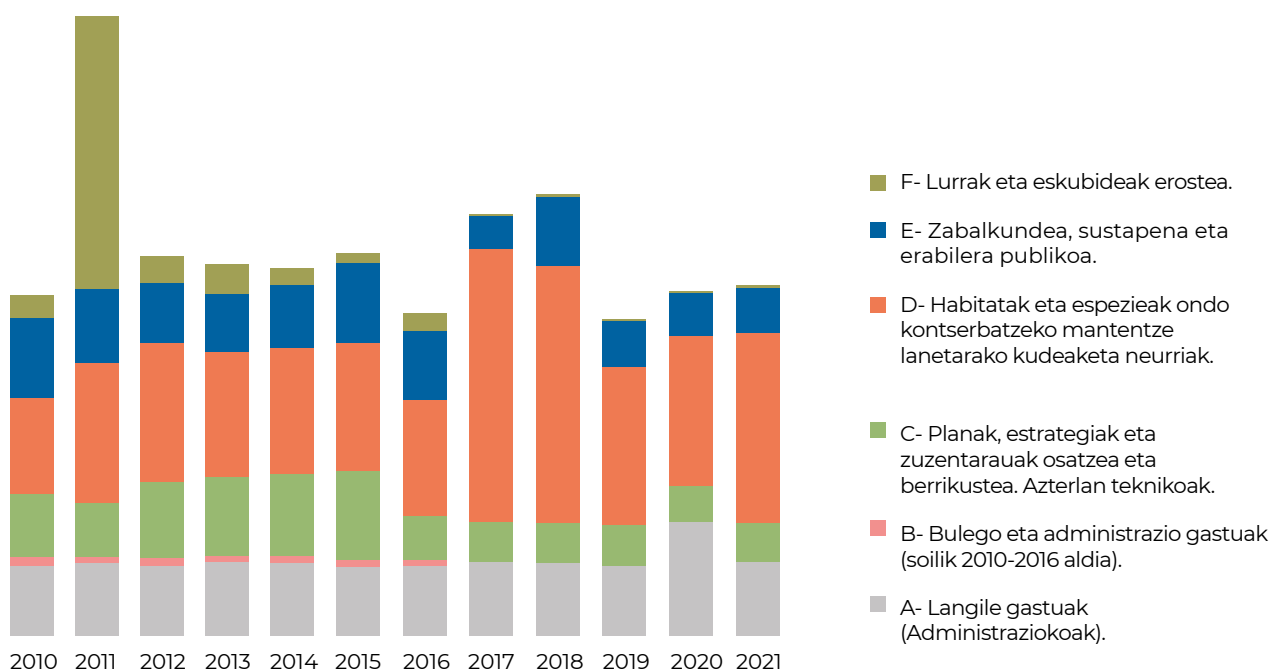

3. irudia. Euskadin Natura 2000 Sarea eratzeke, ezartzeke eta kudeatzeko prozesuen bilakaera.
Iturria: Ingurumen eta Lurralde Politika Sailetik egokitua (2016).

Zehazki, Natura 2000 Sareari buruzko bi denbora tarte bereizten dira Euskadin:

‘Onarpen eta plangintza aldia’ (2010-2016) eta **‘Implementazio, kudeaketa eta mantentze aldia’** (2017-2021).

2010etik 2021era bitartean Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuen konfigurazioaren eta kontserbazioaren bueltan egindako inbertsioak gastu kategoriatan desberdinen bilakaeran islatzen dira (4. irudia).

4. irudia. Urteko gastuaren bilakaera (€) gastuaren kategoriatan orokorrean 2010etik 2021era.

Ikus daitekeenez, inbertsio maila handiena duen gastuaren kategoriatan hauek daude: ‘D – Habitata eta espezieak kontserbazio egoera onetan mantentzeko kudeaketa neurriak’ (laranjaz). Aitzitik, ‘B – Bulego eta administrazio gastuak’ kategoriatan (arrosaz) eta ‘F – Lurak eta eskubideak erostea’ kategoriatan¹⁹ (berdez) osatzen dute gastu txikiak aztertutako aldiak. Hala ere, 2011. urtea nabarmentzen da, zeinean, hain zuzen ere, Natura 2000 Sareko eremuak osatzera bideratutako lurak eta eskubideak erosteari lotutako gastua baita aztertutako aldi osoko inbertsiorik handiena (11.795.372 €).

Ondoko taulak emaitzak erakusten ditu, gastu kategorietan eta urtearen arabera bereizita, eta horiek analisisan sakontzeko aukera ematen du.

¹⁹Gastu kategoriatan hau 2010-2016 alditik dator soilik, 2017-2021 aldirako langileen gastuen gaineko flat-rate gisa hartu baita (A)

Gastu kate- goria	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)	2013 (€)	2014 (€)	2015 (€)	2016 (€)	2017 (€)	2018 (€)	2019(€)	2020 (€)	2021 (€)	GUZTIRA (€)
A1 – Langile gastuak eta kotizazioak	3.228.084	3.183.862	3.106.108	3.283.798	3.171.903	3.054.728	3.066.747	3.259.480	3.208.760	3.071.054	5.066.297	3.228.531	39.929.352
B1 – Bulego eta admin. gastuak	257.957	271.693	297.294	275.561	301.330	266.628	250.810						1.921.273
C1 – KBE/ HBBE la- guntzak eta izendapena	1.971.271	1.307.081	965.668	839.521	473.265	760.968	458.061	158.008	143.228	121.603	144.187	136.610	7.479.471
C2 – Lagunt- za teknikoak eta segimen- duak	748.094	1.042.696	2.360.304	2.605.286	3.142.317	3.127.107	1.459.824	1.591.774	1.627.203	1.719.291	1.386.106	1.571.257	22.381.258
D1 – Ku- deaketa neurriak	3.359.300	5.175.214	5.395.855	4.674.265	4.975.321	5.540.288	4.944.095	11.622.998	10.763.071	6.502.013	6.234.754	7.828.842	77.016.015
D2 - Espezie inbaditzai- leen aurkako borroka	848.601	976.542	686.565	700.111	514.156	83.897	142.441	248.621	375.879	341.101	250.267	420.645	5.588.824
E1 – Komu- nikazio eta prestakuntza kanpainak	339.576	292.404	356.334	445.873	535.844	465.290	581.217	459.165	566.546	700.634	426.508	482.737	5.652.128
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	3.142.198	2.881.258	2.244.478	2.111.808	2.234.450	2.975.223	2.440.829	959.080	2.500.960	1.267.943	1.495.949	1.511.382	25.765.559
F1 – Lursailak erostea	81.213	128.963	239.941	229.052	340.533	45.498	47.215	22.230					1.134.646
F2 -Boronda- tezko akor- dioetarako laguntzak	918.324	11.795.372	920.383	1.078.579	364.192	365.299	761.181	126.594	67.142	18.831	23.111	64.662	16.503.669
GUZTIRA (€)	14.894.618	27.055.085	16.572.929	16.243.854	16.053.312	16.684.926	14.152.420	18.447.950	19.252.789	13.742.469	15.027.179	15.244.666	203.372.197

5. taula. Urteko inbertsioa, gastu kategorien arabera.

2010etik 2016ra bitarteko aldia Natura 2000 Sareko eremuak onartzearekin eta planifikatzearekin lotuta dago (ikus 3. irudia) eta azterketa aldiko inbertsiorik handiena hartzen du; bertan ikusten da inbertsioa N2000S eremuak eta horien kudeaketa planak sortzera eta izendatzera bideratuta dagoela. Aitzitik, 2017-2021 aldian, hots, 'N2000S eremuen inplementazio, kudeaketa eta mantentze aldia' izenekoan (ikus 3. irudia), ikusten da gastua kudeaketa, mantentze eta lehengoratzeko ekintzak gauzatzera bideratuta dagoela.

Hala, **2010-2016 aldian**, C1, C2, E1, E2, F1 eta F2 gastu kategoriek erakusten dute ahalegin ekonomiko handia egin zela Euskadin Natura 2000 Sarea osatzeko lehen urratsak emateko: **N2000S eremuak izendatzea, funtsezko elementuak nola zeuden jakitea, lurra eskuratzea eta lurra eskuratzeko borondatezko akordioetara iristea, balio naturaleko eremuak babestea, eta izendatutako eremuei balioa ematera bideratutako sentsibilizazioa eta komunikazioa**. Beraz, 2010-2016 aldia, aipatutako gastu kategorien bidez, N2000Sko eremuen egitura osoa abian jartzeko lehen aldia izan zen.

Adibide gisa, bi aldien (2010-2016 eta 2017-2021) arteko gastuen tipologian dagoen aldearen isla bat C2 kategoriari ("Faunaren, floraren eta habitaten kontserbazio egoera aztertu eta segimendua egiteko laguntza teknikoak eta enkarguak") eta C1 kategoriari ("KBE/HBBE laguntzak eta izendapena") dagozkien gastuetan ikusten da. Bi gastu kategorietako inbertsioa handiagoa da lehenengo aldian (2010-2016). Laguntza teknikoak, aldi horretan, erakunde publikoek hirugarrenak kontratatzearekin lotuta daude, Natura 2000 Sareko eremu berriak prestatzen, izendatzen eta sortzen eta kudeaketa planak garatzen lan egiteko eta laguntzeko (ikus 'N2000S eremuen onarpen eta plangintza aldia' 3. irudian). Era berean, 2010etik 2017ra bitarteko aldia N2000S lursailak erosteari lotutako gastuak (F1 gastu kategoria) egoteak, 2018-2021 aldirako gastu horiek ez egotearekin kontrajarrita, bi aldien arteko aldea berresten du.

2017-2021 aldiari dagokionez, inbertsio mota aldatu egin da, dagoeneko izendatuta dauden Natura 2000 Sareko eremuak lehengoratu, mantendu eta kudeatzeko ekintzak gauzatzera bideratzen baita. Horren adibide dira **habitata eta espezieak kudeatu, kontserbatu edo lehengoratzeko neurriei dagozkien gastuak, proiektuak idaztea barne** (D1 gastu kategoria). Gastu horiek goranzko joera dute, eta gasturik handiena 2017koa izan zen (11.622.998 €). Era berean, **espezie inbaditzaile exotikoak kontrolatu eta haien aurka borrokatzeari** dagokionez (D2 gastuaren kategoria), garrantzi handiko lehen ahalegina 2010etik 2014ra egin zen, espezie exotiko inbaditzaileak kudeatzeko, kontrolatzeko eta desagerrarazteko lanetara bideratua, Euskal Autonomia Erkidegoko Life+ Estuarioak proiektuaren barruan (LIFE08NAT/E/000055).

Bestalde, **erabilera publikoa kudeatzera, erabilera publikorako azpiegiturak eta ekipamendua mantentzera eta jasangarritasunerako hezkuntzara** (E2 gastu kategoria) bideratutako inbertsioak konstanteak izan ziren aztertutako aldi osoan (2010-2021), beheranzko joera txiki batekin. Denboran zehar konstantea den joera hori A1 "langile gastuak eta kotizazioak" eta B1 "bulegoko eta administrazioako gastuak" gastu kategorietan ere islatzen da, eta azken hori A1 kategorian sartzen da 2017-2021 aldirako (ikus 4.3 atala azalpenerako). Azkenik, 2010etik 2021era bitartean gauzatu ziren **borondatezko akordioetarako laguntzek eta konpentsazioko beste dirulaguntzek, lurraldearen zaintza barne** (F2 gastu kategoria), beheranzko joera izan zuten, eta 2011. urtean gehieneko historikoa jo zuten, **11.795.372** euroko balioarekin.

5.2

Euskadin egindako urteko gastua (2010-2021)

2010etik 2021era bitartean, Euskadin **203.372.197 €** inbertitu ziren guztira **Natura 2000 Sareko eremuetan. Inbertsiorik handiena 2011n egin zen**, 27.055.085,38 euroko gastuarekin. Inbertsio horren %44 borondatezko akordioetarako laguntzetara eta konpentsazioko beste dirulaguntza batzuetara bideratu zen, lurraldearen zaintza barne (F2 gastuaren kategoria). Horrez gain, 2011n egotzitako gastuaren %19 habitatak eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko edo lehengoratzeko neurrietan gauzatu zen, proiektuak idaztea barne (D1 gastuaren kategoria).

2011tik aurrera, gainerako urteetako inbertsioa nahiko egonkor mantendu zen (urte arteko zenbait aldakuntzarekin). 2018. urtea nabarmendu behar da, huraxe izan zelako inbertsio handieneko bigarren urtea (19.252.789 €); bai eta 2017. urtea ere, inbertsio handieneko hirugarren urtea izan zelako (18.447.950 €). Aldiz, **inbertsio txikieneko urtea 2019a izan zen** (13.742.469 €), eta, ondoren, 2016a (14.152.420 €).

INBERTSIO URTEA	N2000SN EGINDAKO GASTUA	URTEKO ALDAKUNTZA (%)
2010	14.894.618 €	-
2011	27.055.085 €	%82
2012	16.572.929 €	%-39
2013	16.243.854 €	%-2
2014	16.053.312 €	%-1
2015	16.684.926 €	%4
2016	14.152.420 €	%-15
2017	18.447.950 €	%30
2018	19.252.789 €	%4
2019	13.742.469 €	%-29
2020	15.027.179 €	%9
2021	15.244.666 €	%1
GUZTIRA	203.372.197 €	

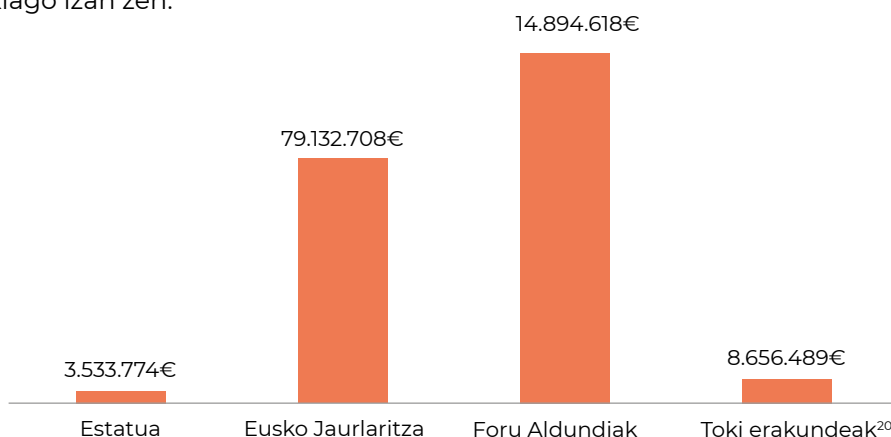
6. taula Euskadin egindako urteko gastua. 2010-2021 aldia. *Iturria: geuk egina*

5.3

Egindako urteko gastua erakundeak (2010-2021)

Foru aldundiak izan dira 2010etik 2021era bitartean gasturik handiena egin duten erakundeak, gastuen %55 Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuetan egotzita (6. irudia). Eusko Jaurlaritzak gastu osoaren %39 egin du (NEIKER, HAZI, Ihobe eta URA erakunde instrumentalek inbertsio horren %19 egin zuten — 39.407.856 € (ikus 6. irudia eta 10. taula). Zehaztu behar da Ihobe Sozietate Publikoaren kasuan, egindako gastu nagusiak Ekoetxea Sarearen plangintzarekin, eraikuntzarekin eta kudeaketarekin lotuta egon direla. Hona hemen, hain zuzen ere, Ekoetxeak eta horien irekiera urteak: Ekoetxea Urdaibai (2008), Ekoetxea Txingudi (2014), Ekoetxea Meatzaldea – Peñas Negras egoitza (2014), Ekoetxea Azpeitia (2017), Ekoetxea Meatzaldea – Gallarta egoitza (2020).

Bestalde, toki erakundeek inbertsioari dagokionez, horietako biren informazioa lortu zen²⁰ (Gasteizko Ingurumen Gaietarako Zentroarena eta Donostiako Udaleko Osasun eta Ingurumen Zuzendaritzarena). Horiek 2010-2021 aldirako guztizko gastuaren %4 pasatxo egin zuten; Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioaren inbertsioa (ikus 5. irudia). Administrazioek 2010 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko eremuetan egindako gastua guztira, berriz, N2000Sn egindako gastuaren %2 baino apur bat gutxiago izan zen.

5. irudia. Administrazioek 2010 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko eremuetan egindako gastua guztira.

Adierazi behar da hemen aurkeztutako erakundeek egindako inbertsioek berekin dakartzatela, inplizituki, **Europako hainbat proiektu eta funtsetako laguntzak edo dirulaguntzak**, hala nola FEADER, LIFE eta POCTEFA funtsak, besteak beste. Horrek erakusten du laguntza mota horrek Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuak garatzen eta kudeatzen lagundu duela.

Nabarmendu beharreko beste alderdi bat erakundeek 2010-2021 aldian egindako inbertsioaren ardatz izan ziren gastu kategoriak dira. Eusko Jaurlaritzak, foru aldundiek eta erakunde instrumentalek D1 kategoria erakusten dute gastu nagusiaren xede, hau da, habitatak eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko edo lehengoratzeko neurriak aplikatzera bideratutako ekintzak, proiektuak idaztea barne. Toki erakundeek eta Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioaren mendeak, berriz, beren inbertsioa erabilera publikoa kudeatzera bideratu zuten gehienbat, azpiegiturak eta ekipamenduak mantentzera eta jasangarritasunerako hezkuntzara bideratutako ekintzak gauzatu.

²⁰Lan honetan, 'toki erakunde' deitzen zaienak Gasteizko Ingurumen Gaietarako Zentroa (IGZ) eta Donostiako Udaleko Osasun eta Ingurumen Zuzendaritza dira.

ERAKUNDEA	2010 (€)	2011 (€)	2012 (€)	2013 (€)	2014 (€)	2015 (€)	2016 (€)	2017 (€)	2018 (€)	2019(€)	2020 (€)	2021 (€)	GUZTIRA (€)
Gipuzkoako Kosta Zerbitzu Probintzia- la - MITECO	-	-	-	5.962	-	1.210.376	11.301	-	1.191.010	-	-	20.000	2.438.649
Bizkaiko Kosta Zerbitzu Probintzia- la - MITECO	-	-	-	81.978	140.330	328.628	231.654	-	-	-	-	69.000	851.590
Ebroko Konfederazio Hidrografikoa - MITECO	82.075	8.571	8.571	8.571	8.571	8.571	8.571	19.919	9.342	16.179	32.285	32.308	243.536
Natura ondarearen eta klima aldaketaren zuzendaritza – Eusko Jaurlaritza	-	-	-	-	-	-	-	982.368	928.368	1.187.661	886.328	856.748	4.895.474
Landaren eta Itsasertzaren Garapeneko eta Europar Politiketako Zuzendaritza – Eusko J.	743.592	743.592	743.592	743.592	-	-	526.711	379.981	397.721	456.364	342.857	-	5.078.002
Ingurumen eta Hirigintza Zuzendaritza – Arabako Foru Aldundia	3.833.653	3.408.948	2.376.112	2.649.824	2.545.311	2.569.713	2.732.156	1.821.694	2.276.073	1.888.598	3.701.535	2.334.921	32.138.538
Mendietako eta Natura Ingurune Zuzendaritza Nagusia – Gipuzkoako Foru Aldundia	1.393.790	1.398.060	2.193.486	1.902.261	2.511.084	2.760.306	3.081.853	6.088.249	4.459.758	973.523	532.480	1.936.840	29.231.693
Obra Hidraulikoak – Gipuzkoako Foru Aldundia	117.552	657.038	1.490.388	242.694	611.133	252.268	222.008	2.193.500	1.466.500	597.500	843.000	1.646.057	10.339.639
Ingurumen Zuzendaritza – Bizkaiko Foru Aldundia	789.822	789.822	2.923.056	4.001.912	4.461.958	3.872.996	1.980.397	2.666.092	3.768.185	4.877.526	5.162.776	5.044.813	40.339.355
Ihobe	1.433.957	1.208.755	877.084	732.401	449.546	330.161	429.785	284.893	326.527	524.871	400.889	346.909	7.345.777
URA	1.703.006	2.375.504	1.924.032	1.788.987	1.826.882	2.102.450	2.557.917	2.646.006	2.650.871	1.856.703	1.975.854	1.996.398	25.404.611
Neiker	49.890	94.350	44.460	44.460	75.593	31.132	48.762	248.206	234.104	239.554	259.887	104.430	1.474.829
Hazi Fundazioa **	539.216	490.075	600.760	267.481	650.820	632.171	294.541	480.276	391.027	436.613	222.300	177.360	5.182.639
Ingurumen Gaietarako Zentroa (IGZ) & Gasteizko Udala	1.031.589	893.163	702.222	556.924	483.086	548.068	617.379	625.652	1.073.126	657.480	657.912	615.327	8.461.927
Osasun eta Ingurumen Zuzendaritza – Donostiako Udala	-	-	-	-	-	23.306	20.212	11.113	26.176	29.895	9.075	63.556	183.333
Beste erakunde batzuk *	3.176.477	14.987.206	2.689.165	3.216.808	2.288.998	2.014.778	1.389.172	-	-	-	-	-	29.762.605
GUZTIRA (€)	14.894.618	27.055.085	16.572.929	16.243.854	16.053.312	16.684.926	14.152.420	17.465.581	18.270.420	12.554.808	14.140.851	14.387.918	198.476.723

7. taula. Urteko inbertsioa erakundeka.

* (1) Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Saila; (2) Gipuzkoako Foru Aldundiko Nekazaritza eta Lurralde Oreka Zuzendaritza; (3) Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa.

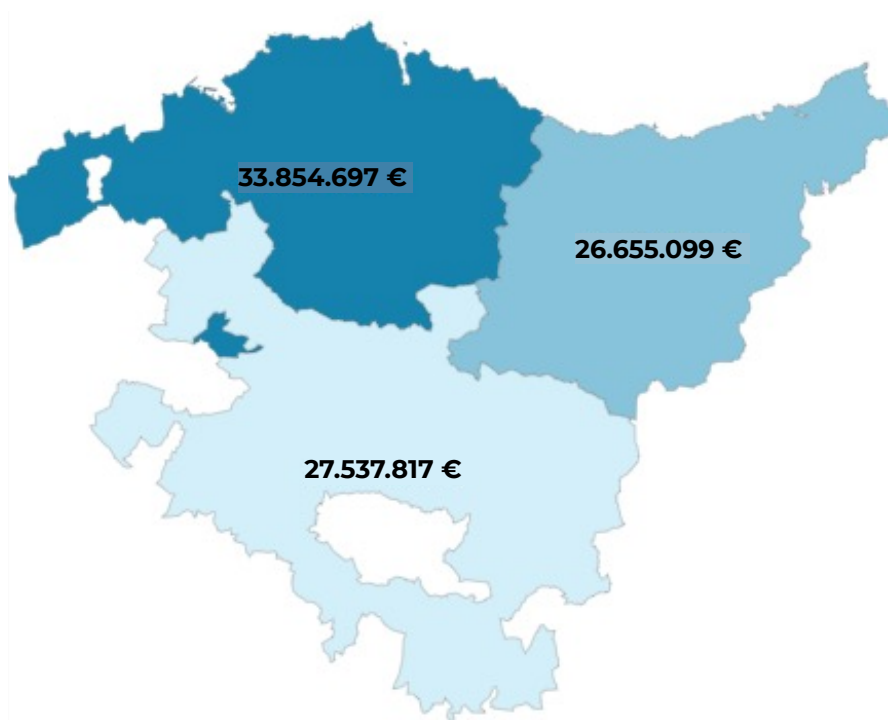
** 2010-2016 aldiko datuak Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzari dagozkio, eta 2017-2021 aldirako datuetan, berriz, informazioa zuzenean Hazi Fundaziotik dator, erakunde horretan zentralizatzen baitira Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzarako Natura 2000 Sarearen gastuak.

5.4

2017-2021 aldirako egindako gastua, lurralde historikoaren arabera

Lurralde historikoen arabera egindako gastuaren azterketa 2017tik 2021era bitarteko aldirako egin da, aurreko azterketa aldirako (2010-2016) datu bereizirik ez zegoelako.

Ondoko irudian (6. irudia.), Arabako, Gipuzkoako eta Bizkaiko Lurralde historikoek Natura 2000 Sareko eremuetan egindako inbertsioa irudikatzen da.

6. irudia. 2017 eta 2021 bitartean lurralde historikoaren arabera egindako gastua.

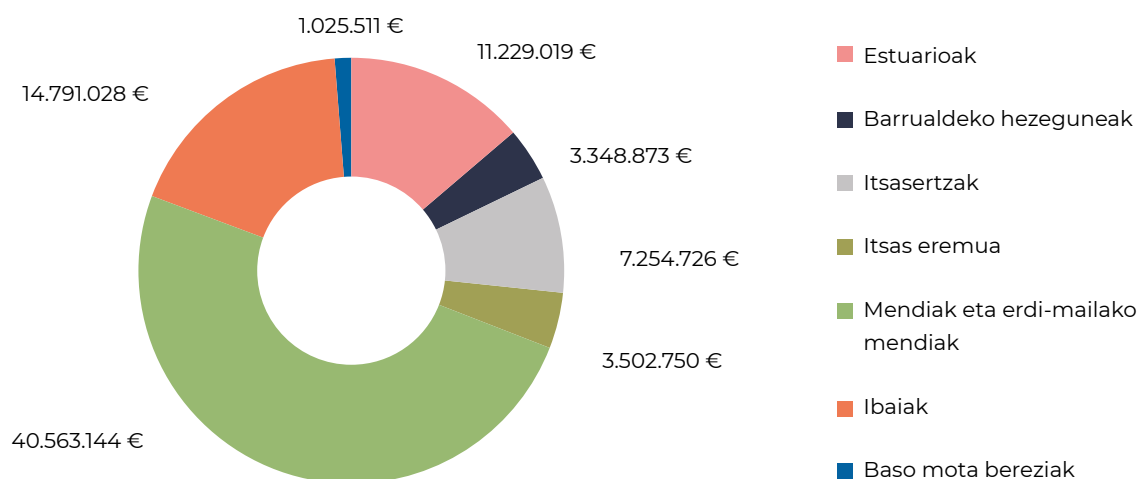
Hektareako inbertsioari dagokionez, kontuan hartuta Natura 2000 Sareko zein gunetan egin diren inbertsioak, honela izango litzateke banaketa: 325 €/ha Araban, 658 €/ha Gipuzkoan eta 1.326 €/ha Bizkaian. Balio horiek hurbilketatzat hartu behar dira; izan ere, berekin dakartzate, inplizituki, Natura 2000 Sareko eremu bakoitzerako egindako gastuaren kalkulurako onartutakoak (ikus Eranskina).

5.5

2017-2021 aldirako egindako gastua, Natura 2000 Sareko eremu motaren arabera

Aurreko atalean bezala, Natura 2000 Sareko eremu tipologiaren arabera egindako gastuaren azterketa 2017tik 2021era bitarteko aldirako egin da, ez baitago datu bereizirik aztertutako aurreko aldirako (2010-2016).

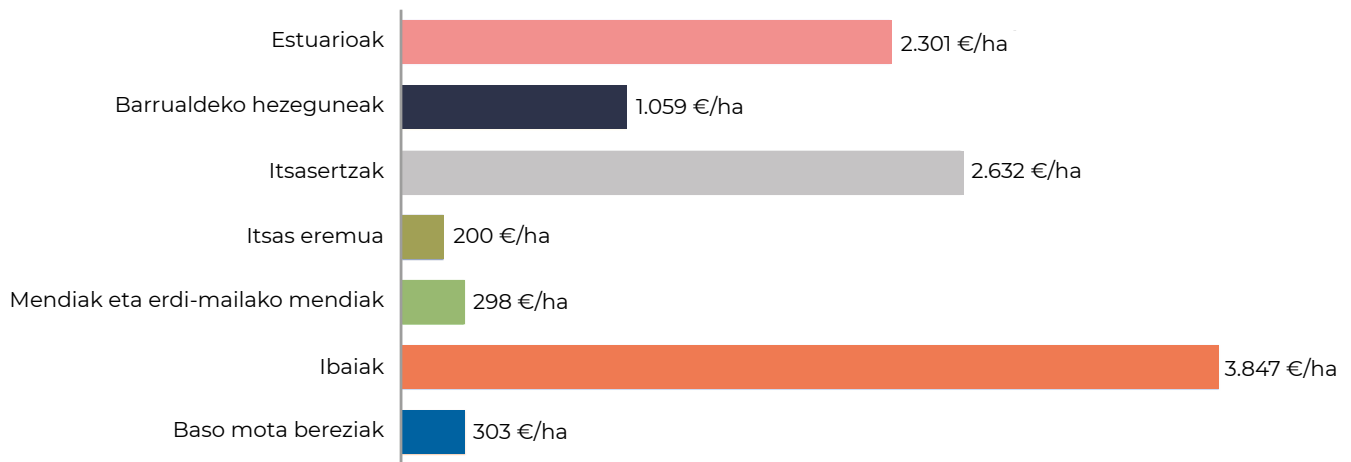
Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuak **espazio tipologietan** sailkatzeko, Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistema hartu da kontuan.

7. irudia. 2017 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko eremu tipologiaren arabera egindako gastua guztira.

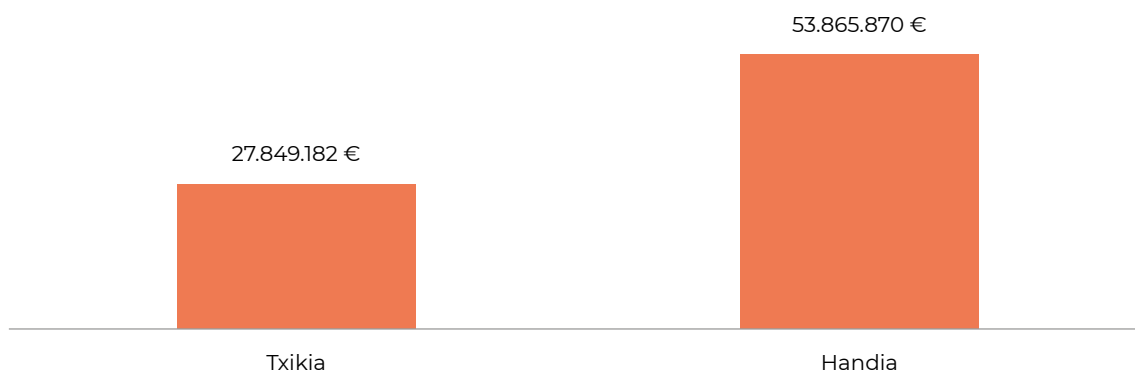
Ildo horretan, 7. irudia. irudiak erakusten du gastua ia parekagarria dela **lurreko eta uretako ekosistemen artean**, azken horiek guztizko gastuaren %49 jaso baitzuten (hau da, 40.126.398 €) eta Natura 2000 Sareko lurreko ekosistemek %51 (hau da, 41.588.655 €). Emaitez erakusten dutenez, 2017tik 2021era bitartean inbertsiorik handiena Natura 2000 Sareko **mendiko eta erdi mendiko** ekosistemen eremuetan egin zen, izan ere, inbertsio osoaren %50 izan zen, hau da, 40.563.144 €. Inbertsio handieneko bigarren eremu mota **ibai** eremuena izan zen; egindako gastu osoaren %18 bideratu zen eremu horietara (14.791.028 €); ondoren, **estuarioak**, inbertsioaren %14rekin (11.229.019 €). Azkenik, **itsasertzeko eremuak** inbertsio osoaren %9 jaso zuten (7.254.726 €); itsas eremu bakarrak, %4 (3.502.750 €); **barrualdeko hezeguneetan**, berriz, %4 inbertitu zen (3.348.873 €); eta **baso mota partikularrak hartzen dituzten eremuetan**, %1 (1.025.511 €).

Hala ere, egindako **inbertsioaren azterketa azaleraren arabera** eginez gero, ikusten da **ibai eremuak** jaso dutela inbertsiorik handiena (3.847 €/ha), eta ondoren **itsasertzek** (2.632 €/ha) eta **estuarioek** (2.301 €/ha). **Barrualdeko hezeguneetarako** gastuak 1.059 €/ha izan dira; **baso mota partikularrei, mendiari, erdi mendiari** eta **itsas eremuari** lotutakoek, berriz, azaleraren araberrako inbertsio txikiagoa izan dute: 303 €/ha, 298 €/ha eta 200 €/ha, hurrenez hurren.

8. irudia. 2017 eta 2021 bitartean Euskadiko N2000Sko azaleraren eta eremu tipologiaren arabera egindako gastua guztira.

Bestalde, Natura 2000 Sareko **eremuaren tamainaren arabera egindako inbertsioaren** azterketa egitean, egiaztatu da 500 ha-ko edo gehiagoko azalera duten eremuetan (adibidez, 'Handiak' deitzen zaien N2000S eremuetan) egindako inbertsioa handiagoa dela 500 ha-tik beherako azalera dutenetan baino (adibidez, 'Txikiak' deitzen diren N2000S eremuak); zehazki, 2017tik 2021 bitartean, inbertsioaren %66 azalera handiko eremuetan egin zen, eta %34, berriz, azalera txikiagoko eremuetan.

9. irudia. N2000Sko eremuaren tamainaren arabera egindako inbertsioa (2017-2021 aldia).

Azkenik, ondoko taulan, 2017tik 2021era **Euskadin finantzaketa osoaren %57 jaso duten** N2000Sko **hamar eremuak** jasotzen dira. Lehen aipatu den bezala, 2010-2016 aldian ez zen erakunde bakoitzaren inbertsioa N2000S eremu tipologiaren eta lurralde historikoaren arabera aztertu. Beraz, informazio hori ezin da ondoko taulan sartu. Txosten honen **eranskinean**, Euskadiko N2000Sko 55 eremuetan egindako gastu indibidualizatua xehatzen da.

KODEA	EREMUAK	LH	EGINDAKO INBERTSIOA (2017-2021)	AZALERAREN ARABERAKO INBERTSIOA (2017-2021)
ES2110009	Gorbeia	Araba/Bizkaia	8.985.902 €	444 €/ha
ES2130005	Gaztelugatxeko Doniene	Bizkaia	6.091.650 €	38.585 €/ha
ES2120005	Oria Garaia	Gipuzkoa	5.533.425 €	36.388 €/ha
ES2130009	Urkiola	Araba/Bizkaia	4.073.164 €	4.763 €/ha
ES2120016	Aiako harria	Gipuzkoa	4.034.131 €	593 €/ha
ES2130006	Urdaibaiko ibai sarea	Bizkaia	3.866.074 €	2.912 €/ha
ES2120004	Urolako itsasadarra	Gipuzkoa	3.155.249 €	28.171 €/ha
ES2120002	Aizkorri-Aratz	Araba/Gipuzkoa	3.491.147 €	219 €/ha
ES2110019	Izki	Araba	3.075.172 €	324 €/ha
ES2110014	Salburua	Araba	2.873.469 €	13.214 €/ha

8. taula. 2017tik 2021era finantzaketa metatu handiena duten N2000Sko eremuak. Gainerako N2000S eremuetarako gastua Eranskinean dago jasota.

Azaleraren araberako inbertsioaren ikuspegitik (ez inbertsio metatua), Gaztelugatxeko Donieneko KBEa (ES2130005) nabarmendu behar da. Eremu horrek tasarik handiena du, behin eta berriz egiten diren kontserbazio eta lehengoratzeko jarduketan ondorioz. Era berean, Natura 2000 Sareko Oria Garaia (ES2120005), Urola Ibaia (ES2120004) eta Salburua (ES2110014) eremuak nabarmentzen dira bigarren, hirugarren eta laugarren lekuan hurrenez hurren, azaleraren araberako inbertsioari dagokionez Euskadi osoan.

Inbertsio horien arrazoiak azaleraren arabera aztertzerakoan, eta lehen esan denez, ez dago N2000S eremuaren arabera bereizitako informaziorik 2010-2016 aldirako; beraz, 2017-2021 aldirako egin behar da azterketa. Lau N2000S eremu nabarmenetatik hirutan (Gaztelugatxeko Donieneeko, Oria Garaiko eta Urolako itsasadarreko KBEak) eredu bera ikusten da: gastu nagusia habitatak eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko eta lehengoratzeko neurriak dira, proiektuak idaztea barne (D1 gastu kategoria). Zehazki, 2017-2021 aldirako, kategoria horrek Gaztelugatxeko Donieneeko KBEaren gastuaren %75 hartzen du, Urolako itsasadarreko KBEaren %53 eta Oria Garaiko KBEaren %78. Beraz, hiru N2000S eremu horietako gastu nagusiak proiektu espezifikoak dira. Salburua KBE eta HBBEari dagokionez, gastu nagusia E2 kategoriaren barruan sartzen da – Erabilera publikoaren kudeaketa; erabilera publikorako azpiegituren eta ekipamenduen inbertsioak eta mantentze lanak; jasangarritasunerako hezkuntza. Aipatutako lau N2000S eremuetarako gastuaren bigarren kategoria aldatu egiten da eremutik eremura.

Ondoren, hartzen duten azalerarekiko egindako inbertsioagatik nabarmentzen diren Natura 2000 Sareko lau eremuen gastu kategoria nagusiak sakonago deskribatzen dira:

- Gaztelugatxeko Doniene **KBEan**, inbertsio nagusia (D1 gastu kategoria) 2019., 2020. eta 2021. urteetan egin da, besteak beste, **hornidurekin, konponketekin, egokitzearekin eta belar sastrakak garbitzearekin** lotuta behin eta berriz egindako lanetan, eta urtean 875.000 eurotik 1,11 milioi eurora bitarteko inbertsioa egin da. **Urteko kudeaketa zeregina** ere nabarmentzekoa da, urtean 341.000 eta 470.000 euro bitarteko gastua izan baita hiru urte horietan. Beraz, ikus daitekeenez, Gaztelugatxeko Donieneeko azaleraren arabera inbertsio handia obra zibileko lanetatik dator, N2000Seremua irisgarri izateko eta gozatzeko baldintza ezin hobeetan mantentzeko behar den urteko mantentze teknikoarekin lotuta. Gastuaren bigarren kategoria guztizko gastuaren %16 da, **eta erabilera publikoaren eta erabilera publikorako azpiegiturei eta ekipamenduei loturiko inbertsioen eta mantentzearen kudeaketari dagokio, jasangarritasunerako hezkuntza barne** (E2 gastu kategoria). Berrito ere, horrek erakusten du eremu txiki horretan urtero egiten den inbertsioa, bai azpiegiturak eta inguruak hobetzeko, bai bisitariei gune babestura sartzeko modua antolatzeko eta kudeatzeko.
- **Urolako itsasadarreko KBEari** dagokionez, Gaztelugatxeko Donieneko KBEarekin gertatzen den bezala, gastu kategoria nagusia D1 da, eta 2017. urtea nabarmendu behar da, **hiru saneamendu obra** egin baitziren: (i) Mutiloako saneamendua, Oria Garaiko kolektorea tarteko (715.000 euro), Gabiriako saneamendua (570.000 euro) eta Baliarraingo saneamendua (300.000 euro). Berrito ere, Urolako itsasadarreko KBEan, gastu nagusiak Natura 2000 Sareko eremua mantentzearekin eta erabiltzearekin lotutako saneamendu ekintzetatik datoz. Bigarren gastu kategoria (guztizkoaren %38) E2 kategoriari dagokio, zehazki, 2018an ia 1,2 milioi euro baino gehiagoko inbertsio bakarra egin baitzen Getaria eta Zumaia udalerrietan Urolaren itsasadarren bokalean dagoen Santiago hondartzaren ingurumena lehengoratzeko proiektuan eta obran.
- **Oria Garaiko KBEari** dagokionez, haren gastu kategoria nagusia (D1) 2017. eta 2018. urteetan islatzen da batez ere. Urte horietan, 1,8 milioi euro (950.000 € urte bakoitzean) inbertitu ziren urak zuzenean edo zeharka KBEaren eremura **isurtzen dituzten herriguneen saneamendua osatzeko**: Zaldibiako saneamendu konexioa, eta Mutiloa, Gabiria, Altzaga, Arama, Gaintza, Abaltzisketa, Baliarrain eta Orendaingo herriguneak. Beraz, ikusten da saneamenduekin lotutako jarduerak direla azaleraren arabera inbertsio tasa handi samar baten xedeak.
- Azkenik, **Salburuko KBEan eta HBBEan**, haren gastu kategoria nagusia E2 da (Erabilera publikoaren kudeaketa; erabilera publikorako azpiegituren eta ekipamenduen inbertsioak eta mantentze lanak; jasangarritasunerako hezkuntza) eta gastu horrek 2017-2021 aldian metatutako guztizko gastuaren %50 baino gehiago hartzen du. Kategoria hori urteko inbertsio batean islatzen da (2017tik 2021era, biak barne), zehazki, **N2000S eremuaren kudeaketarekin, mantentze lanekin, dokumentazioarekin eta kontabilitatearekin**

lotutako hainbat gastu estaltzeko. Bigarren gastu kategorია (guztizkoaren %15) D1 kategoriari dagokio (Habitata eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko edo lehengoratzeko neurriak, proiektuak idaztea barne). Zehazki, 2018an Elorriagako hondakin uren efluentea Gasteizko hiri saneamenduarekin lotzeko egindako inbertsioari dagokio. Oria Garaiko KBEarekin gertatzen den bezala, saneamendu azpiegituren kudeaketarekin eta mantentze lanekin lotutako jarduketek, besteak beste, azaleraren arabera inbertsio tasa handi samarra erakusten dute.

5.6

Natura 2000 Sareko inbertsioaren konparazioa Euskadi, Espainia eta Europar Batasunaren artean

5.6.1 Euskadiren eta Espainiaren gastuaren arteko konparazioa

Euskadin egindako gastua zehatz-mehatz aztertzeaz gain, interesgarria da estatuan egindako inbertsioa EAEn egindakoarekin konparatzea. Dokumentu honen 3. atalean adierazi den bezala, Natura 2000 Sareak EAEko lurralde eremuaren %23 hartzen du gutxi gorabehera. Espainiari dagokionez, Natura 2000 Sareko eremuek 222.000 km²-tik gorako azalera hartzen dute. Azalera horretatik, 138.000 km²-tik gora lurrazalari dagozkio, hau da, Espainiako lurraldearen %27 gutxi gorabehera, eta 84.300 km²-tik gora itsas eremuari.

Ondoren, **“biodibertsitatea eta paisaia babesteko”** Estatu osoan egindako gastuari buruzko datuak aurkezten dira, Estatistikako Institutu Nazionalak²¹ jasotakoak, eta Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuetan egindako gastuarekiko konparaketa egin da. 9. taulan ikus daitekeenez, **Euskadin 2010etik 2021era bitartean egindako guztizko gastua** Espainian biodibertsitatea eta paisaia babesteko **aldi bererako egindako gastuaren %1,5 da.**

INBERTSIO URTEA	N2000SN EGINDAKO GASTUA EUSKADIN	ESTATUAN EGINDAKO GASTUA*	EUSKADIKO GASTUAREN PROPORTZIOA ESTATUKO GASTUAREKIKO
2010	14.894.618 €	1.800.400.000 €	%0,8
2011	27.055.085 €	1.558.300.000 €	%1,7
2012	16.572.929 €	1.200.100.000 €	%1,4
2013	16.243.854 €	1.002.600.000 €	%1,6
2014	16.053.312 €	1.016.800.000 €	%1,6
2015	16.684.926 €	960.600.000 €	%1,7
2016	14.152.420 €	932.600.000 €	%1,5
2017	18.447.950 €	952.800.000 €	%1,9
2018	19.252.789 €	923.500.000 €	%2,1
2019	13.742.469 €	851.600.000 €	%1,6
2020	15.027.179 €	864.400.000 €	%1,7
2021	15.244.666 €	1.090.900.000 €	%1,4
GUZTIRA	203.372.197 €	13.154.600.000 €	%1,5

* “Biodibertsitatea eta paisaia babesteko” egindako gastua.

9. taula. Biodibertsitatea eta paisaia babesteko Euskadiko Natura 2000 Sarean egindako gastuaren eta Estatuan egindako gastuaren arteko konparazioa, 2010-2021 aldia.
Iturria: geuk egina, EINek emandako datuetan oinarrituta.

2013an, Nekazaritza, Elikadura eta Ingurumen Ministerioak (gaur egungo Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa) dokumentu bat argitaratu zuen Espainiako Natura 2000 Sarea kontserbatzeko kostuen balorazioarekin²². Dokumentu horretan, 2007. urtean Natura 2000 Sarea kudeatzeko autonomia erkidego bakoitzak izandako zuzeneko kostuak jasotzen ziren.

Espainiako Natura 2000 Sarearen kostuei buruzko oraintsuagoko daturik argitaratu ez denez, **Euskal Autonomia Erkidegoaren antzeko autonomia erkidegoetan Natura 2000 Sarearen kudeaketan izandako gastuaren balioen etorkizunera begirako proiektzioa** egin da, azaleraren, ekosistemen tipologiaren eta/edo baldintza bioklimatikoen ikuspegitik. **Urteko %3ko hazkunde tasa** eta 2021erako balioak kontuan hartuta, azaleraren arabera inbertsio tasa ateratzen da (10. taula). Ondoko taulan, 2021. urtean zenbait autonomia erkidegotan egindako inbertsio osoa eta azaleraren arabera inbertsioa (eurotan eta hektareako) ikusten da.

AUTONOMIA ERKIDEGOIA	URTEA	INBERTSIOA	AZALERAREN ARABE- RAKO INBERTSIOA
Euskadi	2021	15.244.666 €	88,76 €/ha
Aragoi	2021	73.845.187 €	54,26 €/ha
Asturias	2021	27.765.560 €	91,16 €/ha
Kantabria	2021	14.611.934 €	99,07 €/ha
Katalunia	2021	36.438.293 €	67,72 €/ha
Galizia	2021	9.059.401 €	24,20 €/ha
Nafarroa	2021	42.363.802 €	164,65 €/ha
Errioxa	2021	29.043.297 €	173,28 €/ha

10. taula Euskadin eta Euskadirekin muga egiten duten eta/edo antzeko ekosistemak partekatzen dituzten autonomia erkidegoetan egindako gastuaren konparazioa. Iturria: *geuk egina, Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioak emandako aurrekontuetan oinarrituta (2013).*

Inbertsioari dagokionez, Aragoi da zerrendaburua 74 milioi euroekin, eta ondoren dator Nafarroa, 42 milioi euroekin. Bestalde, Galizia da hautatutako autonomia erkidegoen artean inbertsio txikiena duena (9 milioi euro).

Azaleraren arabera inbertsioari dagokionez, Errioxa da liderra (173 euro/ha), eta ondoren, Nafarroa (165 euro/ha). Euskadi, bestalde, laugarren postuan dago, azaleraren arabera 89 euro/ha-ko inbertsioarekin, Asturiasen eta Kantabriaren atzean. Guztizko balioekin gertatzen den bezala, azaleraren arabera inbertsiorik txikiena Galiziakoa izan zen (24 euro/ha)

Azterlanak azaleraren arabera inbertsioan aldakortasun handia dagoela erakusten du autonomia erkidegoen artean, non inbertsio hori ez dagoen inbertsio osoarekin nahitaez lotuta; horrek iradokitzen duenez, autonomia erkidegoek lehentasun eta behar desberdinak dituzte N2000S eremuen kudeaketari eta kontserbazioari dagokionez.

²¹Ingurumena babesteko gastu nazionala esteka honetan dago eskuragarri.

²²«Natura 2000 Sareak Espainian dituen kontserbazio kostuen balorazioa» dokumentua esteka honetan dago.

5.6.2 Euskadiren eta Europar Batasunaren gastuaren arteko konparazioa

2008ko azaroan, Europako Batzordeak galdetegi bat bidali zien estatu kideei, European Natura 2000 Sarea sortzeko eta kudeatzeko kostuak kalkulatzeko aldera. Galdetegiarekin batera zenbait segimendu eskabide bidali ziren 2010. urtearen hasierara arte.

Galdetegian informazioa eskatzen zen Natura 2000 Sarearekin lotutako kostu bakarrei buruz (lursailak erosteko inbertsioak, kudeaketa planak, etab.) eta kostu errepikariei buruz (kudeaketa eta kontserbazio planak gauzatzeko gastuak). Estatu kideek aurkeztutako datuen artean, sarea amaitzeko eta eremuen kontserbazio ona lortzeko izandako kostuak eta etorkizunera begira aurreikusitako kostuak zeuden.

Halatan, 27 estatu kideetatik 25ek beren gastuei eta kalkuluei buruzko informazioa eman zuten, eta kalkulatu zen **Natura 2000 Sarea kudeatzeko kostuak, lehorreko eta itsasoko eremuatarako, urtean 5.100 milioi eurokoak izan zirela 2008-2014 aldian**. Kalkulu horietatik honako hau ondorioztatu zen:

- Kostu horien %98 lehendik zeuden lekuekin lotuta zeuden, eta %2 baino ez zeuden eremu berriekin lotuta.
- Gutxi gorabehera, kostuen %33 hasierako inbertsio kostuak ziren (azpiegitura berriak eta lursailak erostea), eta %67, berriz, urteko kostu errepikariak (habitataren kudeaketa eta plangintza).

Galdetegietako balioen multzoak, herrialde kideek galderak desberdin interpretatu zituztela eta horrek emaitzetan eragina izan zuela erakutsi arren, aurrerapen esanguratsua ekarri zuen aurreko kostuen kalkuluei eta hurrengo urteetako kudeaketa kostuei zegokienez.

Txostenaren egileek adierazi dutenez, kostuei buruzko metodologia desberdinak erabiltzeak eta estatu kideek suposizio jakin batzuk erabiltzeak berekin dakar **kostuen kalkuluetan aldakuntzak** izatea. Hortaz, txostenean ohartarazten da **herrialdeek kalkulaturako kostuen arteko konparazioak tentuz egin behar direla**.

Gogoeta horiek oinarritzat hartuta, konparazio ariketa bat egin da Euskadiko Natura 2000 Sareko kostu eta inbertsioen (hemen aurkeztutakoak) eta ekosistemen tipologia antzekoak izateagatik hautatutako estatu kideen talde batek egindakoen artean (ikus 11. taula).

HERRIALDEA/ ESKUALDEA	IKALKULATUTAKO URTE- KO INBERTSIOA	KALKULATUTAKO URTEKO INBERTSIOA	AZALERAREN ARABE- RAKO INBERTSIO TASA
Euskadi*	16.947.683 €	%0,33	98,68 €/ha
Europar Batasuna	5.101.200.000 €	%100,00	63,21 €/ha
Irlanda	185.200.000 €	%6,63	138,68 €/ha
Frantzia	473.800.000 €	%9,29	38,52 €/ha
Erresuma Batua	138.300.000 €	%2,71	36,47 €/ha
Portugal	140.600.000 €	%2,76	69,37 €/ha
Italia	181.500.000 €	%3,56	27,01 €/ha

11. taula. Euskadiko gastuaren eta Europar Batasuneko herrialde batzuen arteko konparazioa.
Iturria: IEEP/GHK (2010²³)

Kalkuluen arabera, **Euskadiko azaleraren arabera inbertsio tasa** (99 €/ha) **Europar Batasunerako kalkulaturakoa** (63 €/ha) baino handiagoa da. Era berean, Euskadiko Natura 2000 Sarean azaleraren arabera egindako inbertsioa, Europako antzeko beste herrialde batzuekin konparatuta, handitzat jotzen da, Irlandak bakarrik gainditzen baitu, kalkuluen arabera 139 €/ha-koa dela jotzen den inbertsio batekin. Aipatzekoa da konparazio horren emaitzak tentuz aztertu behar direla, datu iturrien arteko denborazko aldea dela eta. Izan ere, Europako herrialdeetako datuak 2010ekoak dira.

6.

ONDORIO NAGUSIAK

Hona hemen 2010etik 2021era bitartean Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuetan zenbait administrazio publikok egindako inbertsioei buruzko azterlanaren emaitza nagusiak:

- **2010etik 2021era 203.372.197 euroko inbertsioa** egin da **guztira Euskadiko Natura 2000 Sarea osatzen duten eremuetan**.
- Handienetik txikienera, 12 urteko aldi horretan inbertsiorik handiena egin den **bost gastu kategoria nagusiak** honako hauek izan dira: (1) D1 – **Kudeaketa neurriak** (77.016.015 €); (2) A1 – **Langile gastuak eta kotizazioak** (39.929.352 €); (3) E2 – **Erabilera publikoaren kudeaketa** (25.765.559 €); (4) C2 – **Laguntza teknikoak eta segimenduak** (22.381.258 €); (5) F2 – **Borondatezko akordioetarako laguntzak** (16.503.669 €).
- Gastu kategoria horiek **Euskadiko Natura 2000 Sareko 55 eremuak osatzeko gauzatu diren prozesuak islatzen dituzte**. 2016ra arte, KBEak eta HBBEak eta haien kudeaketa planak izendatzeko egin beharreko ahaleginak islatzen dira (C1 gastu kategoria). Laguntza teknikoei eta habitaten eta espezieen kontserbazio egoeraren segimendua egiteko enkarguei lotutako gastuek (C2 gastu kategoria) eta dibulgazio materialetan eta sentsibilizazio kanpainetan egindako inbertsioek goranzko joera izan zuten azterketa aldi osoan (E1); horri dagokionez, nabarmentzekoa da aldiaren bigarren erdia. Gauza bera ikusten da kudeaketa neurriei lotutako gastuen bilakaeran (D1). Bestalde, Natura 2000 Sarea sortzeko, osatzeko eta egonkortzeko beste inbertsio batzuek beheranzko joera izan zuten, hala nola borondatezko akordioetarako laguntzak (F2), lursailak eskuratzeko laguntzak (F1) eta erabilera publikoa kudeatzeko inbertsioak (E2). Espezie inbaditzaile exotikoen kontrolarekin eta haien aurrerako borrokaekin lotutako gastuak (D2) ia-ia bere horretan mantendu ziren denboran zehar.
- Eskumenen banaketaren ondorioz, hein handi batean, 2010-2021 aldirako **inbertsioaren %55**, hau da, 112.049.225 €, **foru aldundiek** gauzatu dute, eta, ondoren, **Eusko Jaurlaritzaren erakunde instrumentalek** eta Eusko Jaurlaritzaren beraren sail batzuek, zeinak inbertsio osoaren **%39** jarri baitute. Bestalde, toki erakundeek ere²³ inbertitu zuten Natura 2000 Sareko eremuetan, zehazki guztizko gastuaren %4 jarrita (8.656.489 €); Estatuan, berriz, %2ko ekarpena egin zen (3.533.774 €).

²³«Costs and Socio-Economic Benefits associated with the Natura 2000 Network» txostena esteka honetan dago:

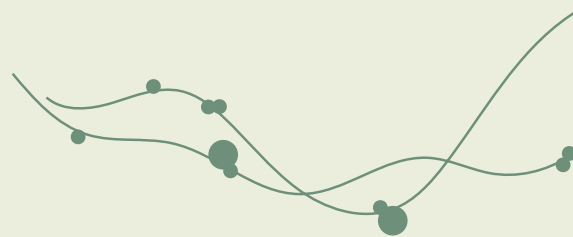
²⁴Gasteizko Ingurumen Gaietarako Zentroa (IGZ) eta Donostiako Udaleko Osasun eta Ingurumen Zuzendaritza.

- Azkenengo aldian (2017tik 2021era), inbertsio handiena kontabilizatu duen lurraldea **Bizkaia** izan da, non 33.854.697 € inbertitu ziren guztira, hau da, 1.326 €/ha-ko kostua. **Gipuzkoan** kokatutako Natura 2000 eremuek 26.655.099 €-ko gastua ekarri zuten, hots, 658 €/ha; **Arabakoek**, berriz, 27.537.817 €-ko gastua eragin zuten, hau da, 325 €/ha.
- Era berean, **inbertsio osoaren %49** inguru (hau da, 40.126.397 €) **uretako eremuetara** bideratu da, eta **%51** inguru (hau da, 41.588.655 €) **lurreko ekosistemak** hartzen dituzten eremuetan gauzatu da, **2017tik 2021era** bitarteko aldiari dagokionez. Era berean, aipatzekoa da **azaleraren arabera inbertitzeko ahaleginik handiena izan zuten ekosistema motak ibai eremuak** izan zirela, 3.791 €/ha-ko gastuarekin; ondoren, **itsasertzak** (2.604 €/ha) eta **estuarioak** (2.272 €/ha).
- Konparazio gisa eta taulan ikus daitekeenez, kalkulatu da **Euskadin Natura 2000 Sarean 2010etik 2021era bitartean egindako guztizko gastua** Espainian biodibertsitatea eta paisaia babesteko **aldi bererako egindako gastuaren %1,5** dela. Euskadikoen antzeko ekosistema eta/edo baldintza bioklimatikoak dituzten beste autonomia erkidego batzuekin alderatuta, Katalunia, Galizia eta Aragoi baino balio handiagoak ikusten dira.
- Azkenik, **Euskadiko Natura 2000 Sareko azaleraren arabera inbertsio tasa** (99 €/ha) **Europar Batasuneko batez bestekoa (63 €/ha) baino handiagoa** da, kalkuluen arabera. Inbertsio tasa hori antzeko estatu kideekin alderatuz gero, Irlandak bakarrik gainditzen du Euskadiko azaleraren arabera inbertsio tasa (139 €/ha).

Eranskina

Natura 2000 Sarearen
ebaluazio ekonomikoa
Euskadin

EDUKIAREN AURKIBIDEA

1.

NATURA 2000 SAREKO EREMUEN TIPOLOGIA

[36. orria]

2.

KONTSULTATUTAKO ERAKUNDEEK EMANDAKO INFORMAZIO EKONOMIKOAREN BILKETA ETA DATUEN TRATAMENDUA

[38. orria]

2.1 Informazio ekonomikoa biltzeko galdetegiaren diseinua

[38. orria]

2.2 Galdetegiaren bidalketa eta segimendua

[40. orria]

2.3 Datuak araztea eta gainjarpenak aurkitzea

[40. orria]

2.4 Gastua kalkulatzeko kasuak ezartzea

[41. orria]

3.

EUSKADIKO NATURA 2000 SAREKO EREMUAREN ARABERA 2017TIK 2021ERA BITARTE EGINDAKO GASTUA

[42. orria]

1. ARABAN KOKATUTAKO NATURA 2000 EREMUAK

[42. orria]

ES2110003 - Urkabustaizko uharte hariztiak KBEa
 ES2110004 - Arkamu-Gibixo-Arrastaria KBEa
 ES2110005 - Omecillo-Tumecillo ibaia KBEa
 ES2110006 - Baia ibaia KBEa
 ES2110007 - Caicedo Yuso eta Arreoko lakua KBEa
 ES2110008 - Ebro ibaia KBEa
 ES2110009 - Gorbeia KBEa
 ES2110010 - Zadorra ibaia KBEa
 ES2110011- Zadorrako sistemako urtegiak KBEa
 ES2110012 - Ihuda ibaia KBEa
 ES2110013 - Arabako lautadako uharte hariztiak KBEa
 ES2110014 - Salburua KBE/HBBEa
 ES2110015 - Gasteizko mendi garaiak KBEa
 ES2110016 - Aldaiako mendiak KBEa
 ES2110017 - Barrundia ibaia KBEa
 ES2110018 - Araba hegoaldeko mendilerroak KBE/HBBEa
 ES2110019 - Izki KBE/HBBEa
 ES2110020 - Ega-Berron ibaia KBEa
 ES2110021 - Guardiako aintzirak KBEa
 ES2110022 - Entzia KBEa
 ES2110023 - Arakil ibaia KBEa
 ES2110024 - Valderejo-Sobron-Artzenako mendilerroa KBE/HBBEa
 ES2120002 - Aizkorri-Aratz KBEa
 ES2130009 - Urkiola KBEa
 ES0000244 - Gorobel mendilerroa HBBEa

2. BIZKAIAN KOKATUTAKO NATURA 2000 EREMUAK

[57. orria]

ES2110009 - Gorbeia KBEa
 ES2110011 - Zadorrako sistemako urtegiak KBEa
 ES2130001 - Armañon KBEa
 ES2130002 - Ordunte KBEa
 ES2130003 - Barbadunen itsasadarra KBEa
 ES2130004 - Astondoko dunak KBEa
 ES2130005 - Gaztelugatxeko Doniene KBEa
 ES2130006 - Urdaibaiko ibai sarea KBEa
 ES2130007- Urdaibaiko itsasertzeko eremuak eta padurak KBEa
 ES2130008 - Urdaibaiko artadi kantauriarrak KBEa
 ES2130009 - Urkiola KBEa
 ES2130010 - Lea ibaia KBEa
 ES2130011 - Artibai ibaia KBEa
 ES0000144 - Urdaibaiko itsasadarra HBBEa
 ES0000490 - Mundakako itsasadarreko eta Ogoño lurmuturreko itsas gunea

---

3. GIPUZKOAN KOKATUTAKO NATURA 2000 EREMUAK

[66. orria]

ES2120001 - Arno KBEa	+
ES2120002 - Aizkorri-Aratz KBEa	
ES2120003 - Izarraitz KBEa	
ES2120004 - Urolaren itsasadarra KBEa	
ES2120005 - Oria Garaia KBEa	
ES2120006 - Pagoeta KBEa	
ES2120007 - Garate-Santa Barbara KBEa	
ES2120008 - Hernio-Gazume KBEa	
ES2120009 - Iñurritza KBEa	
ES2120010 - Oriaren itsasadarra KBEa	
ES2120011 - Aralar KBEa	
ES2120012 - Araxes ibaia KBEa	
ES2120013 - Leitzaran ibaia KBEa	
ES2120014 - Ulia KBEa	
ES2120015 - Urumea ibaia KBEa	
ES2120016 - Aiako Harria KBEa	
ES2120017 - Jaizkibel KBEa	
ES2120018 - Txingudi-Bidasoa KBEa	
ES0000243 - Txingudi HBBea	

IRUDIEN AURKIBIDEA

1. IRUDIA [43. orria]

Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Arabako N2000S eremuetarako

2. IRUDIA [44. orria]

Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha), Arabako eremu tipologiaren arabera bereizia

3. IRUDIA [58. orria]

Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Bizkaiko N2000S eremuetarako

4. IRUDIA [58. orria]

Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha), Bizkaiko eremu tipologiaren arabera bereizia

5. IRUDIA [68. orria]

Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Gipuzkoako N2000S eremuetarako

6. IRUDIA [68. orria]

Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha), Gipuzkoako eremu tipologiaren arabera bereizia

TAULEN AURKIBIDEA

1. TAULA [36/37. orria]

Euskadiko Natura 2000 Sarearen barruko eremuen tipologia.

2. TAULA [38. orria]

2017-2021 aldirako Natura 2000 Sarean gastuak dituzten erakundeei bidalitako inprimakiaren edukia

3. TAULA [39. orria]

Galdetegian bildutako informazioaren xehetasuna.

1.

NATURA 2000 SAREKO EREMUEN TIPOLOGIA

Euskadiko Natura 2000 Sareko eremuak honela multzokatu daitezke, ekosistemen izaera nagusiaren arabera:

EREMUAREN TIPOLOGIA	IZENDAPENA	KODEA	IZENA
Estuarioak	HBBE	ES0000243	Txingudi
	KBE	ES2120018	Txingudi-Bidasoa
	HBBE	ES0000144	Urdaibaiko itsasadarra
	KBE	ES2130007	Urdaibaiko itsasertzeko eremuak eta padurak
	KBE	ES2120010	Oriaren itsasadarra
	KBE	ES2120004	Urolaren itsasadarra
	KBE	ES2130003	Barbadunen itsasadarra
Barrualdeko hezeguneak	KBE	ES2110007	Caicedo Yuso eta Arreoko lakua
	KBE	ES2110011	Zadorrako sistemako urtegiak
	KBE	ES2110021	Guardiako aintzirak
	KBE/HBBE	ES2110014	Salburua
Itsasertzak	KBE	ES2120017	Jaizkibel
	KBE	ES2120014	Ulia
	KBE	ES2120009	Iñurritza
	KBE	ES2130005	Gaztelugatxeko Doniene
	KBE	ES2130004	Astondoko dunak
Itsas eremua	HBBE	ES0000490	Mundakako itsasadarreko eta Ogoño lurmu-turreko itsas gunea
Mendia eta erdi-mailako mendia	HBBE	ES0000244	Gorobel mendilerroa
	KBE	ES2110022	Entzia
	KBE	ES2110015	Gasteizko mendi garaiak
	KBE	ES2110016	Aldaiako mendiak
	KBE/HBBE	ES2110019	Izki
	KBE/HBBE	ES2110018	Arabako hegoaldeko mendilerroak
	KBE/HBBE	ES2110024	Valderejo-Sobron-Artzenako mendilerroa
	KBE	ES2110004	Arkamu-Gibixo-Arrastaria
	KBE	ES2110009	Gorbeia
	KBE	ES2130001	Armañon
	KBE	ES2130002	Ordunte
	KBE	ES2130009	Urkiola
	KBE	ES2120016	Aiako Harria
	KBE	ES2120006	Pagoeta
	KBE	ES2120008	Hernio-Gazume
	KBE	ES2120003	Izarraitz
	KBE	ES2120011	Aralar
	KBE	ES2120002	Aizkorri-Aratz

EREMUAREN TIPOLOGIA	IZENDAPENA	KODEA	IZENA
Ibaiak	KBE	ES2110023	Arakil ibaia
	KBE	ES2110017	Barrundia ibaia
	KBE	ES2110020	Ega-Berron ibaia
	KBE	ES2110010	Zadorra ibaia
	KBE	ES2110006	Baia ibaia
	KBE	ES2110012	Ihuda ibaia
	KBE	ES2110005	Omecillo-Tumecillo ibaia
	KBE	ES2110008	Ebro ibaia
	KBE	ES2130006	Urdaibaiko ibai sarea
	KBE	ES2130010	Lea ibaia
	KBE	ES2130011	Artibai ibaia
	KBE	ES2120005	Oria Garaia
	KBE	ES2120012	Araxes ibaia
	KBE	ES2120013	Leitzaran ibaia
	KBE	ES2120015	Urumea ibaia
Baso mota bereziak	KBE	ES2120001	Arno
	KBE	ES2130008	Urdaibaiko artadi kantauriarrak
	KBE	ES2120007	Garate-Santa Barbara
	KBE	ES2110013	Arabako lautadako uharte hariztiak
	KBE	ES2110003	Urkabustaizko uharte hariztiak

1. taula. Euskadiko Natura 2000 Sarearen barruko eremuen tipologia.

Iturria: geuk eginga, Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistemari eskuragarri dagoen informazioan oinarrituta.

2.

KONTSULTATUTAKO ERAKUNDEEK EMANDAKO INFORMAZIO EKONOMIKOAREN BILKETA ETA DATUEN TRATAMENDUA

2.1

Informazio ekonomikoa biltzeko galdetegiaren diseinua

Informazio ekonomikoa biltzeko, lehenik eta behin, Natura 2000 Sarea osatzen duten Euskadiko eremu eta elementuetan egindako inbertsioei eta gastuei buruzko informazioa biltzeko galdetegi berrikusi zen, 2010-2016 azterketa aldiari zegokiona. Berrikuspen horren ondoren, zenbait hobekuntza zehaztu ziren, eta hori guztia Excel formatuko galdetegi batean jaso zen. Hori hala, honelaxe osatu da galdetegi berria:

ORRIA/FITXA	EDUKIAREN DESKRIBAPENA
0. Terminoaren glosarioa	Inprimakia betetzeko funtsezko terminoen glosarioa jasotzen duen orria.
1. Sarrera	Inprimakiari buruzko informazio orria eta inprimakia osatzeko jarraibideak.
2. Egindako gastua	Erabiltzaileak egindako gastuari buruz osatzeko orria.
3. Gastu kategoria	Gastu kategoriei buruzko informazio orria.
3.1 Kodeak eta izenak Araba	Arabako KBE/HBBE kodeei eta izenei buruzko informazio orria.
3.2 Kodeak eta izenak Bizkaia	Bizkaiko KBE/HBBE kodeei eta izenei buruzko informazio orria.
3.3 Kodeak eta izenak Gipuzkoa	Gipuzkoako KBE/HBBE kodeei eta izenei buruzko informazio orria.

2. taula. 2017-2021 aldirako Natura 2000 Sarean gastuak dituzten erakundeei bidalitako inprimakiaren edukia. Iturria: *geuk egina*.

Erakundeek gastuari buruz bete beharreko 15 zutabetan egituratzen da, honako informazio honekin osatzeko:

INFORMAZIO MOTA	ESKATUTAKO INFORMAZIOAREN DESKRIBAPENA
Eremu kodea	Gastua egozten zaion N2000S eremuaren kodea
Izena	Gastua egozten zaion N2000S eremuaren izena
Eremu mota	N2000S eremu motaren identifikazioa (HBBE/KBE/KBE-HBBE)
Lurralde historikoa	Gastua egozten zaion N2000S eremua dagoen LHa (Araba, Gipuzkoa edo Bizkaia)
Erakunde inbertitzailea	Gastua inbertitzen duen erakundea
Urtea	Gastua egotzi den urtea
Gastu kategoria	Gastua dagokion kategoriaren kodea (A1, C1, C2, D1, D2, etab.)
Gastuaren zenbatekoa (€)	Egotzitako gastuaren zenbatekoa eurotan
Gastuaren deskribapena	Lotutako gastuaren deskribapena (erakundeak bete beharreko testu librea)
Gastua Natura 2000 Sarearen barruan bakarrik egin zen?	Bai; Ez
Aurreko erantzuna "Ez" izan bazen, adierazi gastuaren zer % dagokion Natura 2000 Sareari	Aplikatuz gero, Natura 2000 Sarean sartutako gastuaren %.
Kontuan hartu zenituzten dekretuetan jasotako ekintzak gastuak egiteko?	Bai; Ez
Funtsen jatorria	Adierazitako gastuaren funtsen jatorria.
Oharrak	Erakundeak askatasunez betetzeko oharrak edo argibideak.
Informazio iturriak	Informazioa atera den iturria, aplikatuz gero.

3. taula. Galdetegian bildutako informazioaren xehetasuna.

2.2

Galdetegiaren bidalketa eta segimendua

Galdetegiak zenbait fasetan eta hainbat ekintzaren bidez bidali dira:

1. 2010 eta 2016 aldirako datu ekonomikoen bilketan parte hartu zuten **erakundeak berrikustea** eta aldatu diren erakundeak eguneratzea (erakundeen izen aldaketak eta eskumen zein funtzio aldaketak administrazioan).
2. Erakunde bakoitzeko arduradunei **gutun bana bidaltzea** posta elektronikoaren bidez, proiektuaren helburua azalduz eta 2017-2021 aldirako Natura 2000 Sarean gastua ebaluatzeko beharrezkoa den informazioa bildu eta eman dezaketen teknikarien kontaktua eskatuz.
3. Erakundeek adierazitako arduradun teknikoei **galdetegiak bidaltzea** (2. puntua), non Natura 2000 Sarean dagokion aldirako egindako gastuei buruzko informazioa jasoko litzatekeen.
4. Informazioaren egoeraren **segimendua** egitea eta erakundeekin harreman estua izatea, dagozkion analisiak egin ahal izateko.

2.3

Datuak araztea eta gainjarpenak aurkitzea

Hainbat erakunde maila egoteak (Eusko Jaurlaritza, foru aldundiak, erakunde instrumentalak, Estatuko Administrazioaren organismoak, besteak beste) aurrekontuetan fluxu ekonomiko jakin batzuetan bikoiztasunak egotea ekar dezake. **Kontabilitate bikoitza ekidite aldera**, ahalegina egin da partida erredundanteak identifikatzeko, erakunde bakoitzeko arduradun teknikoaren eskutik horri buruzko informazioa jaso ondoren ezabatzeko.

Era berean, gastu partida batzuk kontrastatu dira erakundeetako teknikariekin, azterlan honetan erabilitako N2000Sko gastuaren definizioarekin zein gradutan lotuta zeuden zehazteko.

2.4

Gastua kalkulatzeko kasuak ezartzea

Adierazitako kostuen zati handi bat inbertsioa gauzatzen duten erakundeek zuzenean ekarritakoak badira ere, **doikuntza jakin batzuk** egin behar izan dira informazioa estandarizatu ahal izateko eta, hola, kasuan kasuko datuen analisia egin ahal izateko. Zehazki, konpromiso hauek aplikatu dira:

- **Natura 2000 Sarean egindako gastuak duen korrespondentzia mailari dagokion koefizienteak.** Batzuetan, aurrekontu partidek ez dute zehazten Natura 2000 Sarera bideratutako benetako gastua, gastu handiago eta orokorrago batean agregatuta egoten dira eta. Gai hori konpontzeko, Natura 2000 Sarera bideratutako gastuaren gutxi gorabeherako ehunekoa adierazten duen koefizienteak emateko eskatu zaie erakundeei. Hala, taldekaturik zeuden hainbat partidatarako, eta erakunde bakoitzeko teknikarien ezagutzaren arabera, aurrekontu horren zati errealarik zegoen ehuneko bat eman zen, Natura 2000 Sarera bideratutako inbertsioari zegoena, zeina partida globalari aplikatu baitzitzaion; halatan, Natura 2000 Sarean izandako gastu espezifikoak ateratu zituzten.

- **Gastua eremu babestuaren arabera banakatzeko aukera ematen duen koefizienteak.** Euskadin Natura 2000 Sarera bideratutako inbertsioaren azterketetako batek berekin dakar 55 eremu babestuetako bakoitzera bideratutako inbertsioa aztertzea. Azterketa hori egiteko, beharrezkoa da eremu horietako bakoitzaren arabera banakatzeko gastua ezagutzea. Hori egitea zaila izan daiteke, gastu partida batzuek ez baitute halako banakapenik, gastua Natura 2000 Sareko bi eremuri edo gehiagori atxikita baitago. Zehaztasun falta hori konpontze aldera, koefiziente bat aplikatzea adostu zen, bi eremu edo gehiagotara bideratu diren guztizko gastuak banakatzeko, eremu bakoitzaren azaleran oinarrituta, eta kontuan hartuta zenbat eta azalera handiagoa izan, orduan eta inbertsio handiagoa egin behar dela. Beraz, Natura 2000 Sareko eremu bakoitzeko partida espezifikorik ez zegoen kasuetan, koefiziente bat aplikatu zen. Koefiziente hori honela lortzen zen: babestutako eremu bakoitzaren azalera indibiduala zati guztizko gastuei lotuta zeuden eremuen batura. Holaxe ateratu zen Natura 2000 Sareko eremu bakoitzerako gastu bana, azaleraren arabera (ikus ondoko formula, non "Azal." terminoak okupazioaren azalera adierazten duen).

$$A \text{ eremurako kalkulaturako gastua} = (A, B \text{ eta } C \text{ eremuen gastu osoa}) \cdot \frac{A \text{ eremuaren azal.}}{A \text{ azal.} + B \text{ azal.} + C \text{ azal.}}$$

- **Urte anitzeko gastu gisa zenbatutako gastuen urteko banakapena egin ahal izateko koefizienteak.** Landu diren partida batzuek ez dute gastuen urteko banakapenik; beraz, urteko balioa proportzionalki kalkulatu zen, azterketa aldiko urte guztietarako gastu osoaren arabera. Hau da, guztizko gastua honela banatzen zen: gastua gauzatu zen urte kopurua; adibidez, hiru urtetan egindako gastu bat hiru zatitan banatzen da, eta emaitza 1. urteari, 2. urteari eta 3. urteari esleitzen zaie (ikus ondoko formula).

$$i \text{ urterako kalkulaturako gastua} = \frac{\text{Urteetako aldi batean egindako gastu osoa}}{\text{Aldiak hartzen duen urte kopurua}}$$

- **Informaziorik ez zegoen urte jakin batzuetarako gastua kalkulatzeko.** Oso kasu zehatzetan ezin izan da urte jakin bati buruzko informazioa lortu. Hala, aztertutako erakundearen kasu

3.

EUSKADIKO NATURA 2000 SAREKO EREMUAREN ARABERA 2017TIK 2021ERA BITARTE EGINDAKO GASTUA

Informazioa N2000S eremuaren arabera bereizita agertzen da. Eremu bakoitzerako, honako hauek adierazten dira: okupatutako azalera, hartutako ekosistemen tipologia nagusia, azaleraren arabera inbertsioa (€/ha), inbertsioaren banaketa gastu kategorien arabera eta eremuari lotutako inbertsio osoa.

N2000S eremuak lurralde historikoen arabera multzokatzen dira: Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan. N2000S eremu bat bi lurralde historikok edo gehiagok partekatzen dutenean, lurralde bakoitzean kokatutako N2000S eremuaren azaleraren arabera esleitzen dira emaitzak.

Atal honetan ez dira lehenengo aldiko (2010-2016) emaitzak aurkezten, ez baitago aldi horretako datu bereizirik dagozkion konparazioak egin ahal izateko.

1.

ARABAN KOKATUTAKO NATURA 2000 EREMUAK

Arabako Lurralde Historikoan dauden N2000S eremuek 2017-2021 aldian **23 milioi eurotik gorako** inbertsio metatua jaso izana dute ezaugarri.

Inbertsioak gastu kategorien arabera banatzeari dagokionez, 9,5 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa (Arabako guztizkoaren %40, gutxi gorabehera) **A1 – Langile gastuak** kategoriara bideratu zen. Inbertsio handieneko bigarren kategoria, berriz, **D1 – Kudeaketa neurriak** kategoriari dagokio, ia 5,5 milioi euroekin (gutxi gorabehera Arabako guztizkoaren %24).

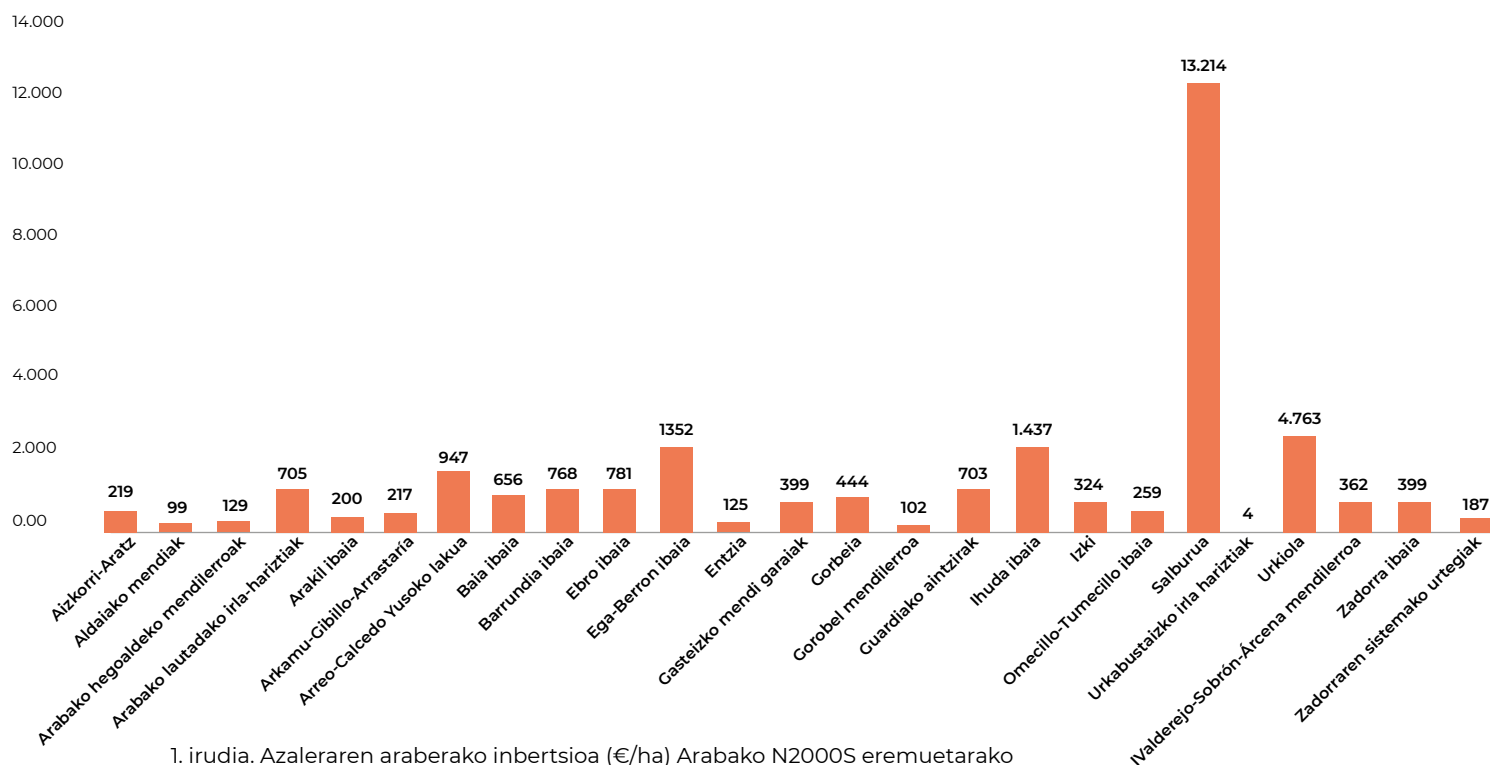
Arabako Natura 2000 Sareko ekosistema adierazgarrienak **mendikoak eta erdi mendikoak** dira, eta, ondoren, **barrualdeko hezeguneak** eta **ibaiak**, hurrenez hurren. Zehazki, mendiko eta erdi mendiko eremuetan 16 milioi euro baino gehiago inbertitu dira azterketa aldian (Arabako guztizko inbertsioaren %70), eta inbertsiorik handiena **Gorbeia KBEan** (ES2110009) eta **Urkiola KBEan** (ES2130009) egin da. Barrualdeko hezeguneak bigarren postuan daude inbertsio metatuari dagokionez, 3 milioi eurotik gorako inbertsioarekin aztertutako aldian (gustizkoaren %14 baino pixka bat gehiago Araban), eta ondoren ibai ekosistemak daude, Araban inbertitutako guztizkoaren ia %10ekin (2 milioi euro baino gehiago).

Metatutako inbertsio osoa —ikus aurreko paragrafoa— azaleraren arabera inbertsioarekin (€/ha) alderatuz gero —ikus 1. irudia eta 2. irudia—, emaitzak nola aldatzen diren ikus daiteke. Nahiz eta mendiko eta erdi mendiko espazioek hartu 2017-2021 aldian metatutako inbertsioaren zatirik handiena (gustizkoaren %70), holako ekosistemetan **azaleraren arabera egindako inbertsioa** (€/ha) 10 aldiz txikiagoa da barrualdeko hezeguneetan egindakoa baino. Zehazki, **barrualdeko hezeguneak** 14.864 €/ha jaso zituzten aztertutako aldian, eta mendiko eta erdi mendiko eremuek, berriz, 1.540 €/ha. Izan ere, ibaiak ere mendiko eta erdi mendiko eremuek baino inbertsio handiagoa izan zuten azaleraren arabera, nahiz eta barrualdeko hezeguneak jasotakoa baino txikiagoa izan (5.852 €/ha).

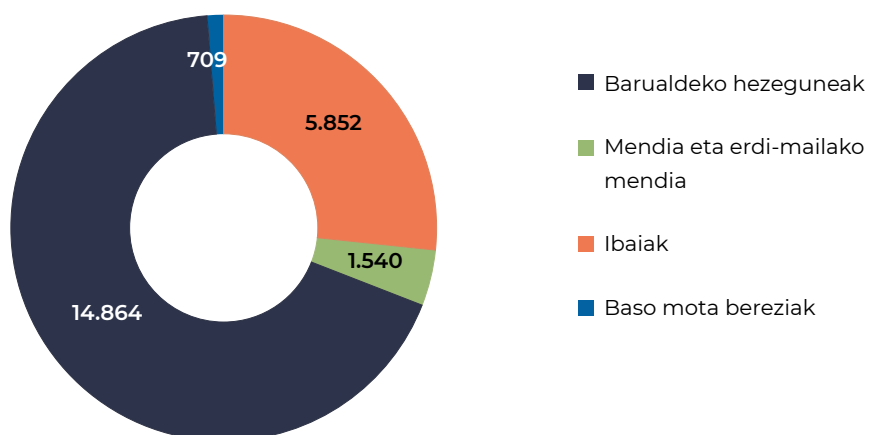
Arabako metatutako guztizko inbertsioaren (€) eta azaleraren arabera inbertsioaren (€/ha) arteko emaitzetan dagoen alde horren arrazoia nagusia Gasteizko Salburua KBE/HBBEaren (ES211004) barrualdeko hezegunea da (ikus 1. irudia). Haren azaleraren arabera inbertsioa 13.214 €/ha da, eta, honenbestez, lurralde historikoko barrualdeko hezeguneetan azaleraren arabera egindako inbertsioa gainerako ekosistemetan egindakoa baino handiagoa da. Salburuko N2000S eremuan egindako gastu nagusiak, lehenik eta behin, E2 gastu kategorian sartzen dira (erabilera publikoaren kudeaketa; erabilera publikorako azpiegitura eta ekipamenduetarako inbertsioak eta mantentze lanak; jasangarritasunerako hezkuntza). Bigarrenik, D1 gastu kategorian (Habitata eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko edo lehengoratzeko neurriak, proiektuak idaztea barne). Gastu kategoria nagusia (E2) Salburua KBE/HBBEan 2017-2021 aldian metatutako guztizko gastuaren %50 baino gehiago da, N2000S eremuaren kudeaketarekin, mantentzearekin, dokumentazioarekin eta kontabilitatearekin lotutako hainbat gastu estaltzeko urteko inbertsioan (2017tik 2021era, biak barne) islatzen dena. Bigarren gastu kategoriak (D1) guztizkoaren %15 hartzen du, eta 2018an Elorriagako hondakin uren efluentea Gasteizko hiri saneamenduekin lotzeko egin zen inbertsio bakarrari dagokio.

Beraz, Arabako beste N2000S eremu batzuekin alderatuta, Salburuko N2000S eremuan azaleraren arabera inbertsio tasarik handiena –eta, beraz, gainerako ekosistemetan baino batez besteko inbertsio handiagoa azaleraren arabera barrualdeko hezeguneetan– islatzen duen gastu tipologia eremuaren saneamendu azpiegituren kudeaketarekin eta mantentze lanekin lotutako zenbait jarduketatan datza.

Ondoren, eta lehenago ere aipatu den bezala, ondoko irudiek zera erakusten dute: azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Arabako N2000Sko eremu bakoitzerako, eta ekosistemen tipologiaren arabera banaketa. Irudien ostean, lurralde historikoko N2000S eremu bakoitzerako laburpen taula independente bat erantsi da. Bertan, eremu bakoitzerako, gastuaren eta ekosistemen tipologia, inbertsio osoa eta azalera osoa banakatu eta erakusten dira, beste datu batzuen artean.

1. irudia. Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Arabako N2000S eremuetarako

2.irudia. Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha), Arabako eremu tipologiaren arabera bereizia

ES2110003 - Urkabustaizko uharte hariztiak KBEa

Eremu tipologia	Baso mota bereziak
Azalera	6.022 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	4 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	14.409 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	238 €
C2 – Laguntza teknikoen gastuak	8.983 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.034 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.058 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	683 €
E2 – Erabilera publikoaren kudeaketa	95 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	495 €
Guztira	26.995 €

ES2110004 - Arkamu-Gibixo-Arrastaria KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	11.649 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	217 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.659.797 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	37.258 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	608.586 €
D1 – Kudeaketa neurriak	101.943 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	54.542 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	44.345 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	4.002 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	20.842 €
Guztira	2.531.315 €

ES2110005 - Omecillo-Tumecillo ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	133 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	259 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	6.906 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	114 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	5.364 €
D1 – Kudeaketa neurriak	15.786 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.984 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	3.558 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	364 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	237 €
Guztira	34.314 €

ES2110006 - Baia ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	448 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	656 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	23.348 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	385 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	18.134 €
D1 – Kudeaketa neurriak	239.349 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	6.708 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	4.091 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	1.231 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	802 €
Guztira	294.049 €

ES2110007 - Caicedo Yuso eta Arreoko lakua KBEa

Eremu tipologia	Barualdeko hezeguneak
Azalera	148 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	947 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	7.721 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	127 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	4.814 €
D1 – Kudeaketa neurriak	125.287 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	567 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	1.679 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	51 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	265 €
Guztira	140.512 €

ES2110008 - Ebro ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	550 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	781 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	28.625 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	472 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	26.662 €
D1 – Kudeaketa neurriak	330.594 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	29.019 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	11.761 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	1.509 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	984 €
Guztira	429.627 €

ES2110009 - Gorbeia KBEa¹

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako media
Azalera	20.226 ha
Kokapena	Araba / Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	444 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	3.745.527 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	72.073 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	1.238.736 €
D1 – Kudeaketa neurriak	2.283.883 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	72.890 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	180.634 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	1.295.343 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	96.814 €
Guztira	8.985.902 €

¹N2000S eremu hau bi lurralde historikok partekatzen dute.

ES2110010 - Zadorra ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	2.717 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	399 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	132.277 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	287 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	13.510 €
D1 – Kudeaketa neurriak	818.680 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	11.942 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	4.567 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	100.852 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	598 €
Guztira	1.082.711 €

ES2110011 - Zadorrako sistemako urtegiak KBEa²

Eremu tipologia	Barrualdeko hezeguneak
Azalera	2.717 ha
Kokapena	Araba / Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	398 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	165.524 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	2.333 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	93.724 €
D1 – Kudeaketa neurriak	225.096 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	10.495 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	6.686 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	913 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	4.754 €
Guztira	509.526 €

²N2000S eremu hau bi lurralde historikok partekatzen dute.

ES2110012 - Ihuda ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	66 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	1.437 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	3.455 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	57 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	2.684 €
D1 – Kudeaketa neurriak	84.014 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	4.260 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	605 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	182 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	119 €
Guztira	95.376 €

ES2110013 - Arabako lautadako uharte hariztiak KBEa

Eremu tipologia	Baso mota bereziak
Azalera	246 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	705 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	55.670 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	211 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	7.985 €
D1 – Kudeaketa neurriak	107.480 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	941 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	607 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	85 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	440 €
Guztira	173.420 €

ES2110014 - Salburua KBE/HBBEa

Eremu tipologia	Barrualdeko hezeguneak
Azalera	217 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	13.214 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	354.338 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	186 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	6.762 €
D1 – Kudeaketa neurriak	936.433 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	2.156 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	3.276 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	1.569.927 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	389 €
Guztira	2.873.469 €

ES2110015 - Gasteizko mendi garaiak KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	2.228 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	399 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	422.561 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	1.913 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	72.303 €
D1 – Kudeaketa neurriak	372.880 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	8.520 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	5.499 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	765 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	3.986 €
Guztira	888.427 €

ES2110016 - Aldaiako mendiak KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	1.121 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	99 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	58.365 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	963 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	36.384 €
D1 – Kudeaketa neurriak	5.658 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	4.287 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	2.767 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	385 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	2.006 €
Guztira	110.816 €

ES2110017 - Barrundia ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	98 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	768 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	5.095 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	84 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	6.312 €
D1 – Kudeaketa neurriak	49.031 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	13.452 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	893 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	268 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	175 €
Guztira	75.312 €

ES2110018 - Araba hegoaldeko mendilerroak KBE/HBBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	18.515 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	129 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.029.035 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	25.516 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	585.713 €
D1 – Kudeaketa neurriak	580.033 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	69.739 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	60.455 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	13.611 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	33.132 €
Guztira	2.397.234 €

ES2110019 - Izki KBE/HBBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	9.482 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	324 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.558.845 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	13.666 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	521.749 €
D1 – Kudeaketa neurriak	480.493 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	35.657 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	150.748 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	256.233 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	57.779 €
Guztira	3.075.172 €

ES2110020 - Ega-Berron ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	226 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	1.352 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	11.790 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	194 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	9.157 €
D1 – Kudeaketa neurriak	278.652 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	3.388 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	2.066 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	622 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	405 €
Guztira	306.274 €

ES2110021 - Guardiako aintzirak KBEa

Eremu tipologia	Barrualdeko hezeguneak
Azalera	257
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	703 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	4.151 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	68 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	12.763 €
D1 – Kudeaketa neurriak	42.634 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	19.664 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	44.738 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	26.265 €
F1 – Lursailak erostea	81.213 €
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	143 €
Guztira	231.639 €

ES2110022 - Entzia KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	10.006 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	125 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	556.140 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	20.907 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	354.776 €
D1 – Kudeaketa neurriak	201.885 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	38.602 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	52.010 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	4.355 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	17.906 €
Guztira	1.246.582 €

ES2110023 - Arakil ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	30 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	200 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.568 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	26 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	1.218 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.498 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.293 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	275 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	83 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	54 €
Guztira	6.014 €

ES2110024 - Valderejo-Sobron-Artzenako mendilerroa KBE/HBBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	6.816 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	7.389 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.368.188 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	5.854 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	292.011 €
D1 – Kudeaketa neurriak	125.866 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	30.707 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	196.127 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	405.807 €
F1 – Lursailak erostea	22.230 €
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	21.564 €
Guztira	2.468.354 €

ES2120002 - Aizkorri-Aratz KBEa³

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	15.937 ha
Kokapena	Araba / Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	219 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.316.002 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	49.748 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	712.384 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.117.581 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	34.268 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	99.911 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	155.693 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	5.561 €
Guztira	3.491.147 €

³N2000S eremu hau bi lurralde historikok partekatzen dute.

ES2130009 - Urkiola KBEa⁴

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	855 ha
Kokapena	Araba / Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	4.763 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	637.312 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	11.081 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	430.024 €
D1 – Kudeaketa neurriak	2.081.412 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	13.648 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	16.508 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	881.648 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	1.530 €
Guztira	4.073.164 €

ES0000244 - Gorobel mendilerroa HBBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	3.880 ha
Kokapena	Araba
Inbertsioa azaleraren arabera	102 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	221.689 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	3.332 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	128.768 €
D1 – Kudeaketa neurriak	14.136 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	14.055 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	7.725 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	77 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	14.660 €
Guztira	395.634 €

2.

BIZKAIAKOKATUTAKO NATURA 2000 EREMUAK

Bizkaiko Lurralde Historikoan dauden N2000S eremuek 2017-2021 aldian **32 milioi eurotik gorako** inbertsio metatua jaso izana dute ezaugarri.

Inbertsioak gastu kategorien arabera banatzeari dagokionez, 17 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa (guztizkoaren %50 baino gehiago Bizkaian) **D1 – Kudeaketa neurriak** kategoriara bideratu ziren; inbertsiorik handiena izan zuen bigarren kategoria, berriz, **A1 – Langile gastuak** izan zen: 6 milioi euro baino gehiago (Bizkaiko guztizkoaren %20 baino zertxobait gutxiago).

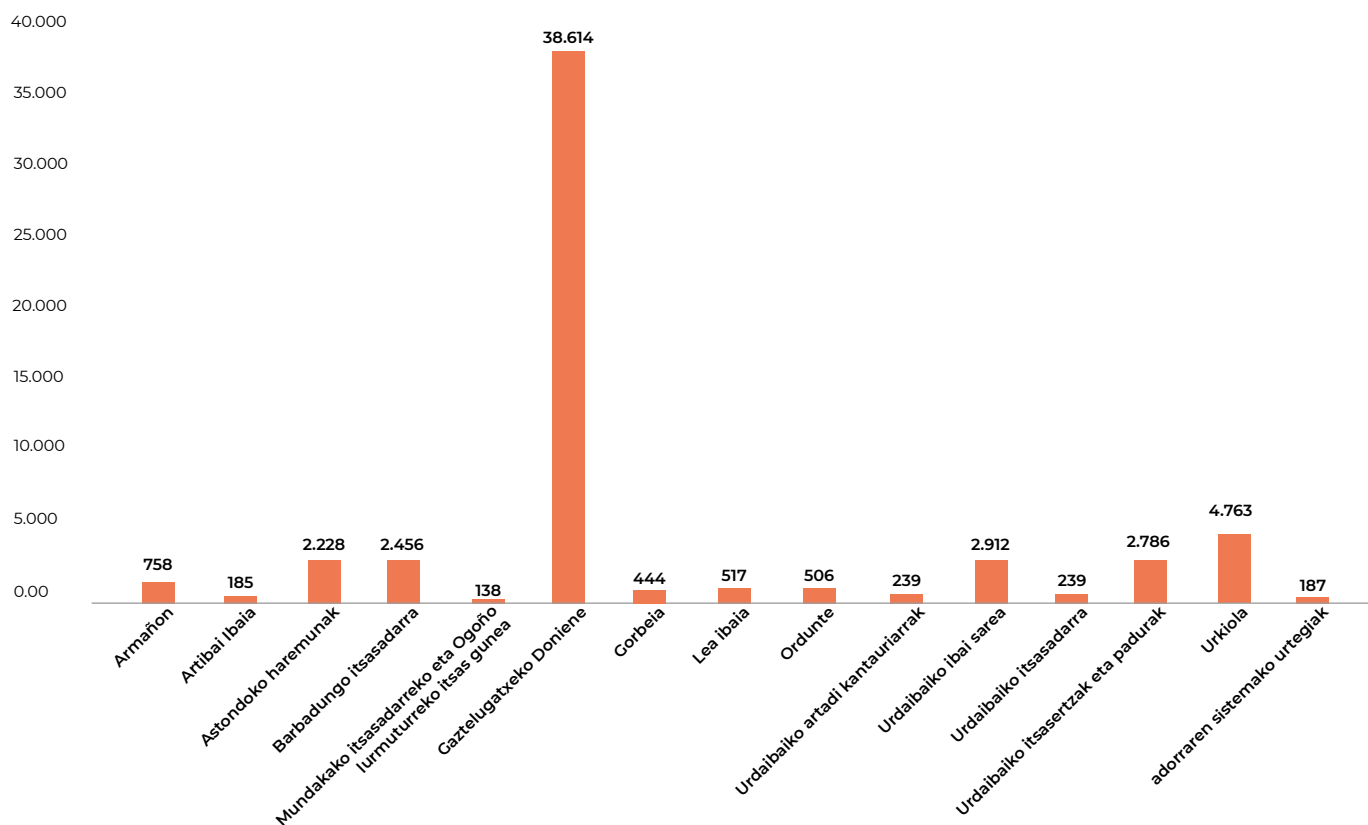
Arabak gertatzen den moduan, Bizkaian azterketa aldian inbertsio handiena metatu duten Natura 2000 eremuak **mendiko eta erdi mendiko** espazioak izan dira; kasu honetan, **itsasertzeko ekosistemak, ibaiak eta estuarioak** doaz atzean. 2017-2021 aldian, 15 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa egin da mendi eremuetan (Bizkaiko guztizko inbertsioaren %50 baino pixka bat gutxiago). Inbertsio handiena izan duten N2000S eremuak **Gorbeia KBEa** (ES2110009) —Bizkaia eta Arabak partekatzen duten N2000S eremua— eta **Urkiola KBEa** (ES2130009) izan dira. Itsasertzeko ekosistemek, zeinak inbertsio metatuari dagokionez bigarren lekuan dauden, 6 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa jaso zuten (Bizkaiko guztizkoaren %18 baino pixka bat gehiago), eta ondoren estuarioek eta ibaiak, izan ere, horietako bakoitzean ia 4 milioi euro inbertitu ziren (Bizkaiko guztizkoaren %12 baino gehiago).

Metatutako inbertsio osoa —ikus aurreko paragrafoa— azaleraren arabera inbertsioarekin (€/ha) alderatuz gero —ikus 3. irudia eta 4. irudia—, emaitzak nola aldatzen diren ikus daiteke. Nahiz eta mendiko eta erdi mendiko espazioek hartu 2017-2021 aldian metatutako inbertsioaren zatirik handiena (guztizkoaren %50 baino zertxobait gutxiago), holako ekosistemetan **azaleraren arabera egindako inbertsioa (€/ha)** 6 aldiz txikiagoa da gutxi gorabehera itsasertzeko ekosistemetan egindakoa baino. Zehazki, **itsasertzek** 40.842 €/ha jaso zituzten aztertutako aldian, eta mendiko eta erdi mendiko eremuek, berriz, 6.688 €/ha. Azken horien atzean estuarioak (azaleraren arabera inbertsioa: 5.535 €/ha) eta ibaiak (3.614 €/ha) daude.

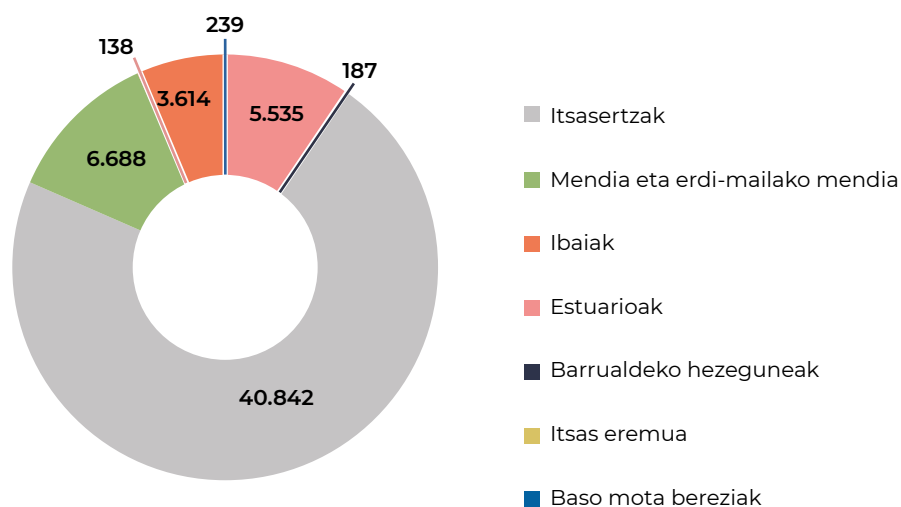
Arabak gertatzen den moduan, guztizko inbertsio metatuaren (€) eta azaleraren arabera inbertsioaren (€/ha) arteko emaitzan dagoen aldearen arrazoi nagusia N2000S eremu jakin bat egotea da; kasu honetan, **Gaztelugatxeko Donieneeko KBEa** (ES2130005) —ikus 1. irudia—, Bermeoko kostaldean kokatua, zeinaren azaleraren arabera inbertsioa 38.614,13 €/ha baita. Babestutako azalera nahiko txikia izanda ere, inbertsio handi horren ondorioz, Bizkaiko itsasertzeko ekosistema babestuetan azaleraren arabera batez besteko inbertsio handiagoa egiten da beste ekosistema batzuek ordezkatzeko dituzten Natura 2000 eremu batzuetan baino. Zehazki, Gaztelugatxeko Donieneeko KBEan egindako gastu nagusiak, lehenik eta behin, D1 gastu kategorian sartzen dira (Habitata eta espezieak kudeatzeko, kontserbatzeko edo lehengoratzeko neurriak, proiektuak idaztea barne). Bigarrenik, E2 gastu kategorian (Erabilera publikoaren kudeaketa; erabilera publikorako azpiegitura eta ekipamenduetarako inbertsioak eta mantentze lanak; jasagarritasunerako hezkuntza). Inbertsio nagusia (D1 gastu kategorian) 2019., 2020. eta 2021. urteetan egin da, besteak beste, hornidurekin, konponketekin, egokitzapenekin eta belar sastrakak garbitzearekin lotuta behin eta berriz egindako lanetan, eta urtean 875.000 €-tik 1,11 milioi €-ra bitarteko inbertsioa egin da. Urteko kudeaketa zeregina ere nabarmentzekoa da, urtean 341.000 eta 470.000 euro bitarteko gastua egin baita hiru urte horietan. Beraz, ikus daitekeenez, KBE honetan azaleraren arabera egindako inbertsio handia obra zibileko lanetatik dator nagusiki, bisitariei eremu babestura sartzeko modua antolatzea eta kudeatzea helburu.

Laburbilduz, Bizkaiko beste N2000S eremu batzuekin alderatuta, Gaztelugatxeko Donieneeko KBEan azaleraren arabera inbertsio tasarik handiena —eta, beraz, gainerako ekosistemetan baino batez besteko inbertsio handiagoa azaleraren arabera itsasertzeko ekosistemetan— islatzen duen gastu tipologia obra zibilarekin, mantentze lanekin, konponketekin eta eremuaren egokitzapenekin lotutako hainbat jarduketatan datza, besteak beste.

Ondoren, eta lehenago ere aipatu den bezala, ondoko irudiek zera erakusten dute: azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Bizkaiko N2000Sko eremu bakoitzerako, eta ekosistemen tipologiaren arabera banaketa. Irudien ostean, lurralde historikoko Natura 2000 eremu bakoitzerako laburpen taula independente bat erantsi da. Bertan, eremu bakoitzerako, gastuaren eta ekosistemen tipologia, inbertsio osoa eta azalera osoa banakatu eta erakusten dira, beste datu batzuen artean.

3. irudia. Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Bizkaiko N200S eremuetarako

4. irudia. Azaleraren arabera inbertsioa (€/ha), Bizkaiko eremu tipologiaren arabera bereizita

ES2110009 - Gorbeia KBEa⁵

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	20.226 ha
Kokapena	Araba / Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	444 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	3.745.527 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	72.073 €
C2 - Laguntza teknikoaren gastuak	1.238.736 €
D1 – Kudeaketa neurriak	2.283.883 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	72.890 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	180.634 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	1.295.343 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	96.814 €
Guztira	8.985.902 €

ES2110011 - Zadorrako sistemako urtegiak KBEa⁶

Eremu tipologia	Barrualdeko hezeguneak
Azalera	2.717 ha
Kokapena	Araba / Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	187 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	165.524 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	2.333 €
C2 - Laguntza teknikoaren gastuak	93.724 €
D1 – Kudeaketa neurriak	225.096 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	10.495 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	6.686 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	913 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	4.754 €
Guztira	509.526 €

⁵N2000S eremu hau bi lurralde historikok partekatzen dute.⁶N2000S eremu hau bi lurralde historikok partekatzen dute.

ES2130001 - Armañon KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	3.004 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	758 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	289.222 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	17.532 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	176.577 €
D1 – Kudeaketa neurriak	918.403 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	3.970 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	18.986 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	827.454 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	23.506 €
Guztira	2.275.650 €

ES2130002 - Ordunte KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	4.344 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	506 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	418.178 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	17.424 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	301.268 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.416.016 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	5.592 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	38.090 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	
Guztira	2.196.567 €

ES2130003 - Barbadun itsasadarra KBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	50 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	2.456 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	4.436 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	43 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	13.697 €
D1 – Kudeaketa neurriak	6.829 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	97.135 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	74 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	122.214 €

ES2130004 -Astondoko dunak KBEa

Eremu tipologia	Itsasertzak
Azalera	5 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	2.228 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	462 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	4 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	11.060 €
D1 – Kudeaketa neurriak	11 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	6 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	8 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	11.551 €

ES2130005 - Gaztelugatxeko Doniene KBEa

Eremu tipologia	Itsasertzak
Azalera	181 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	38.585 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	14.063 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	135 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	336.542 €
D1 – Kudeaketa neurriak	4.577.040 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	191 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	186.528 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	977.149 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	6.091.650 €

ES2130006 - Urdaibaiko ibai sarea KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	1.328 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	2.912 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	142.428 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	1.140 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	43.751 €
D1 – Kudeaketa neurriak	3.264.643 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	203.292 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	171.256 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	39.563 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	3.866.074 €

ES2130007 - Urdaibaiko itsasertzeko eremuak eta padurak KBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	1.010 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	2.786 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	90.001 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	867 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	96.110 €
D1 – Kudeaketa neurriak	2.451.141 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	3.834 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	170.785 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	2.812.739 €

ES2130008 - Urdaibaiko artadi kantauriarrak KBEa

Eremu tipologia	Baso mota bereziak
Azalera	1.583 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	239 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	141.097 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	1.359 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	52.157 €
D1 – Kudeaketa neurriak	10.676 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.916 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	171.634 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	378.840 €

ES2130009 - Urkiola KBEa⁷

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	855 ha
Kokapena	Araba / Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	4.763 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	637.312 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	11.081 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	430.024 €
D1 – Kudeaketa neurriak	2.081.412 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	13.648 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	16.508 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	881.648 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	1.530 €
Guztira	4.073.164 €

ES2130010 - Lea ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	110 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	517 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	9.841 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	95 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	23.212 €
D1 – Kudeaketa neurriak	14.350 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	9.454 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	164 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	57.116 €

ES2130011 - Artibai ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	139 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	185 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	12.387 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	119 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	6.426 €
D1 – Kudeaketa neurriak	3.077 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	3.492 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	206 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	25.707 €

ES0000144 - Urdaibaiko itsasadarra HBBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	3.242 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	293 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	41.325 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	2.785 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	151.766 €
D1 – Kudeaketa neurriak	284.438 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.329 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	463.633 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	6.009 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	951.285 €

ES0000490 - Mundakako itsasadarreko eta Ogoño lurmuturreko itsas gunea

Eremu tipologia	Itsas eremua
Azalera	17.542 ha
Kokapena	Bizkaia
Inbertsioa azaleraren arabera	138 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.563.757 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	15.066 €
C2 – Laguntza teknikoen gastual	578.050 €
D1 – Kudeaketa neurriak	45.122 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	21.239 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	195.280 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	2.418.514 €

3.

GIPUZKOAN KOKATUTAKO NATURA 2000 EREMUAK

Gipuzkoako Lurralde Historikoan dauden N2000S eremuek 2017-2021 aldian **26 milioi eurotik gorako** inbertsio metatua jaso izana dute ezaugarri.

Inbertsioak gastu kategorien arabera banatzeari dagokionez, 2017-2021 aldian 20 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa (Gipuzkoako guztizkoaren %75 baino gehiago) **D1 – Kudeaketa** neurriak kategoriara bideratu zen. Gainerako kategorietan egindako inbertsioa antzekoa da.

Araban eta Bizkaian gertatzen den moduan, azterketa aldirako guztizko inbertsio handiena metatu duten ekosistemak **mendiko eta erdi mendiko** eremuak izan dira. Horietan metatutako inbertsioa 9 milioi euro baino gehiagokoa da (Gipuzkoako guztizko inbertsioaren %35 baino zertxobait gutxiago). Hori dela eta, Gipuzkoan inbertsio handiena duen bigarren N2000S eremua mendiko eta erdi mendiko ekosistema bati dagokio, **Aiako Harria KBEari** (ES2120016), hain zuzen. Hala ere, lurraldean inbertsio metatu handiena duen eremua **Oria Garaia KBEa** da (ES2120005), hots, ibai ekosistema bat. Horregatik, mendiko eta erdi mendiko eremuen ostean, ibaiak bigarren postuan daude azterketa aldirako inbertsio metatuari dagokionez, eta 8,5 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa jaso dute (gutxi gorabehera Gipuzkoako guztizkoaren %32). Hirugarren lekuan estuarioak daude, ia %7rekin (Gipuzkoako guztizkoaren %25 baino gehiago).

Metatutako inbertsio osoa —ikus aurreko paragrafoa— azaleraren arabera

inbertsioarekin (€/ha) alderatuz gero —ikus 5. irudia eta 6. irudia—, emaitzak nola aldatzen diren ikus daiteke. Nahiz eta mendiko eta erdi mendiko espazioek hartu 2017-2021 aldian metatutako inbertsioaren zatirik handiena (guztizkoaren %35 baino zertxobait gutxiago), holako eremuetan **azaleraren arabera egindako inbertsioa (€/ha)** 30 aldiz txikiagoa da gutxi gorabehera ibai eremuetan egindakoa baino. Zehazki, **babestutako ibai sistemek** 77.249 €/ha jaso zituzten aztertutako aldian, eta mendiko eta erdi mendiko eremuek, berriz, 2.548 €/ha. Izan ere, azaleraren arabera inbertsioari dagokionez, bigarren eta hirugarren lekuan estuarioak daude (511.996 €/ha) eta, ondoren, itsasertzak (3.089 €/ha). Laugarren tokian, mendikoak eta erdi mendikoak daude.

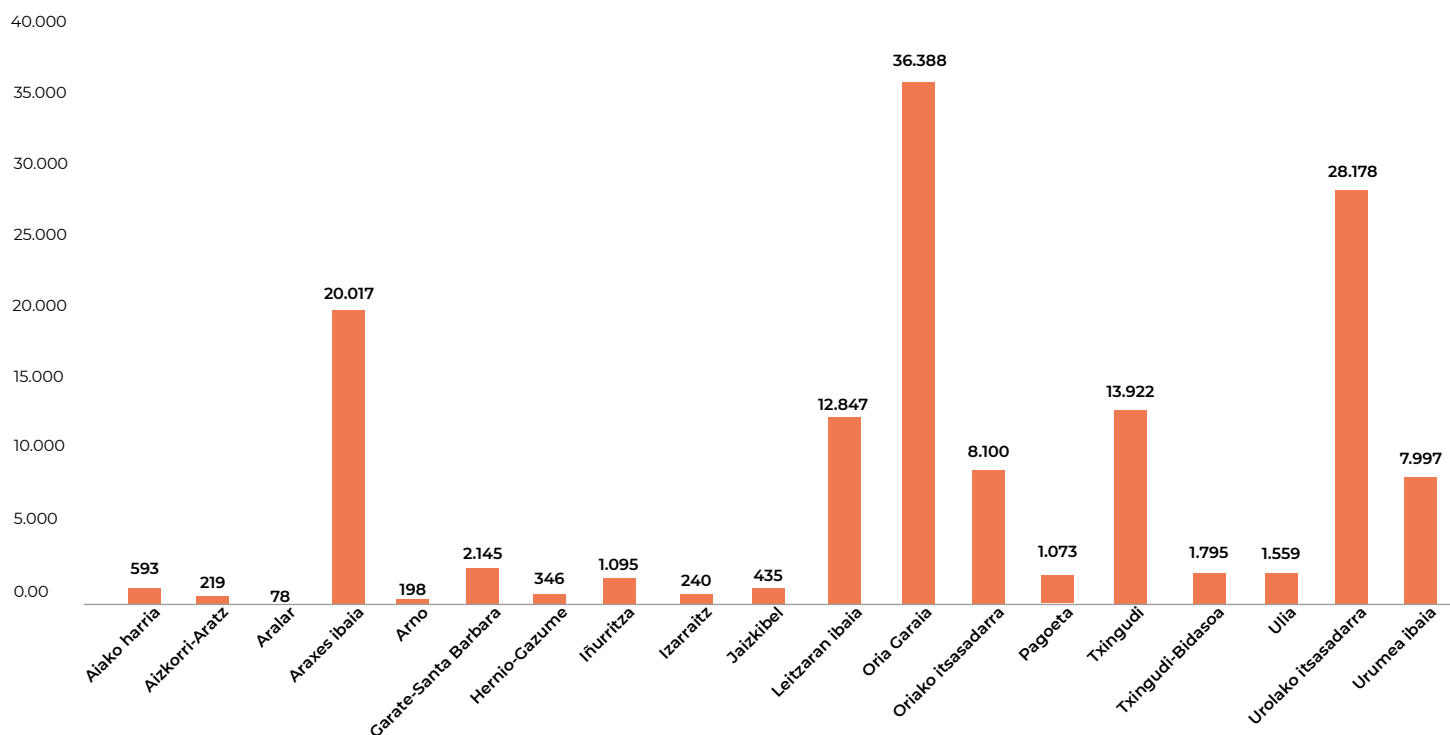
Arabian eta Bizkaian N2000S eremu bakarra da, batez ere, lurralde historikoko azaleraren arabera inbertsioaren balioa handitzen duena —Salburua eta Gaztelugatxeko Doniene, hurrenez hurren—; Gipuzkoan, berriz, Natura 2000 eremu izendatutako ibai eremu batek baino gehiagok handitzen dute kopuru hori. Horra hor, zehazki, **Oria Garaia KBEa** (ES2120005) eta **Urola Itsasadarra KBEa** (ES2120004) —ikus 1. irudia—, eta, ondoren, **Leitzaran Ibaia KBEa** (ES2120013), **Oria Itsasadarra KBEa** (ES2120005) eta **Urumea Ibaia KBEa** (ES2120015). Beraz, eta gainerako lurralde historikoetan gertatzen den legez, mendiko eta erdi mendiko ekosistemek erakusten dute guztizko inbertsio metaturik handiena, baina bestelako ekosistema batzuk dira —ibaiak Gipuzkoaren kasuan— azaleraren arabera batez besteko inbertsiorik handiena erakusten dutenak.

Gipuzkoan ibai erako N2000S eremu nagusietan egindako jarduketak zein diren jakiteari dagokionez, ikus daiteke **Urola itsasadarra KBEan** gastu kategoria nagusia D1 gastu kategoriari dagokiola, eta 2017. urtea nabarmendu behar da, **saneamenduko hiru obra** egin baitziren: (i) Mutiloako saneamendua, Oria Garaiko kolektorea tarteko (715.000 euro), Gabiriako saneamendua (570.000 euro) eta Baliarraingo saneamendua (300.000 euro). Bigarren gastu kategoria (guztizkoaren %38) E2 kategoriari dagokio, zehazki, 2018an ia 1,2 milioi euro baino gehiagoko inbertsio bakarra egin baitzen Getaria eta Zumaiaiko udalerrietan Urolaren itsasadarraren bokalean dagoen **Santiago hondartzaren ingurumena lehengoratzeko proiektuan eta obran**.

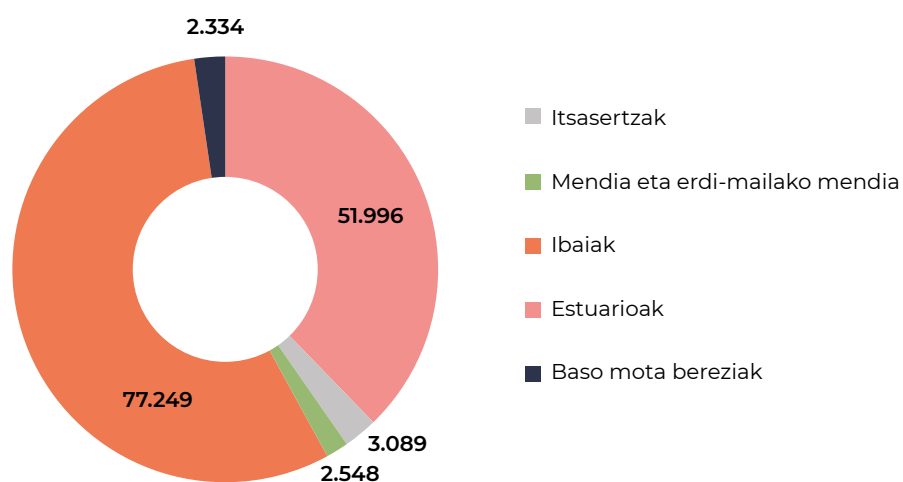
Oria Garaia KBEari dagokionez, haren gastu kategoria nagusia (D1) 2017. eta 2018. urteetan islatzen da batez ere. Urte horietan, 1,8 milioi euro (950.000 € urte bakoitzean) inbertitu ziren urak zuzenean edo zeharka KBEaren eremura isurtzen dituzten herriguneen saneamendua osatzeko: Zaldibiako saneamendu konexioa, eta Mutiloa, Gabiria, Alzaga, Arama, Gaintza, Abaltzisketa, Baliarrain eta Orendaingo herriguneak. Beraz, ikusten da saneamenduarekin lotutako jarduerak direla azaleraren arabera inbertsio tasa handi samar baten arrazoiak.

Laburbilduz, Gipuzkoako N2000S ibai ekosistemetan azaleraren arabera inbertsio tasarik handiena —eta, beraz, azaleraren arabera batez besteko inbertsio handiagoa gainerako ekosistemetan baino— erakusten duten gastu tipologia, lurraldeko beste N2000S eremu batzuekin alderatuta, saneamendu eta lehengoratzeko jarduketekin lotuta daude, besteak beste.

Ondoren, eta lehenago ere aipatu den bezala, ondoko irudiek zera erakusten dute: azaleraren arabera inbertsioa (€/ha) Gipuzkoako Natura 2000 eremu bakoitzerako, eta ekosistemen tipologiaren arabera banaketa. Irudien ostean, lurralde historikoko N2000S eremu bakoitzerako laburpen taula independente bat erantsi da. Bertan, eremu bakoitzerako, gastuaren eta ekosistemen tipologia, inbertsio osoa eta azalera osoa banakatu eta erakusten dira, beste datu batzuen artean.

5. Irudia. Azalaren araberako inbertsioa (€/ha) Gipuzkoako N2000S eremuetan.

6. irudia. Azaleraren (€/ha) eta eremu tipologiaren araberako inbertsioa Gipuzkoako N200S eremuetan.

ES2120001 - Arno KBEa

Eremu tipologia	Baso mota bereziak
Azalera	1.1212 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	189 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	10.503 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	963 €
C2 – Laguntza teknikoen gastual	31.346 €
D1 – Kudeaketa neurriak	166.878 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.097 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	1.511 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	212.298 €

ES2020002 - Aizkorri-Aratz KBEa⁸

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	15.937 ha
Kokapena	Araba / Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	219 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.316.002 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	49.748 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	712.384 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.117.581 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	34.268 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	99.911 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	155.693 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	5.561 €
Guztira	3.491.147 €

ES2120003 - Izarraitz KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	1.606 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	240 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	27.564 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	3.721 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	47.547 €
D1 – Kudeaketa neurriak	300.939 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.903 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	3.668 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	385.343 €

⁸N2000S eremu hau bi lurralde historikok partekatzen dute.

ES2120004 - Urolaren itsasadarra KBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	112 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	28.178 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	286.049 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	96 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	3.129 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.674.705 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	109 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	151 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	1.191.010 €
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	3.155.249 €

ES2120005 - Oria Garaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	152 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	36.388 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	649.632 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	131 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	4.250 €
D1 – Kudeaketa neurriak	4.669.982 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	209.226 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	205 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	5.533.425 €

ES2120006 - Pagoeta KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	1.365 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	1.073 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	23.438 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	176.410 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	51.250 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.203.357 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	1.668 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	8.554 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	1.464.678 €

ES2120007 - ZEC Garate-Santa Barbara KBEa

Eremu tipologia	Baso mota bereziak
Azalera	161 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	2.145 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.503 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	138 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	4.487 €
D1 – Kudeaketa neurriak	337.827 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	157 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	216 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	344.328 €

ES2120008 - Hernio-Gazume KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	2.217 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	346 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	38.058 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	4.629 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	65.013 €
D1 – Kudeaketa neurriak	651.032 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	2.501 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	4.683 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	765.915 €

ES2120009 - Iñurritza KBEa

Eremu tipologia	Itsasertzak
Azalera	81 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	1.095 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	761 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	70 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	2.272 €
D1 – Kudeaketa neurriak	85.725 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	79 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	110 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	89.017 €

ES2120010 - Oriaren itsasadarra KBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	189 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	8.100 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.774 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	163 €
C2 - Laguntza teknikoaren gastuak	5.296 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.527.184 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	185 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	255 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	1.534.857 €

ES2120011 - Aralar KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	10.954 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	78 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	188.059 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	165.859 €
C2 - Laguntza teknikoaren gastuak	329.987 €
D1 – Kudeaketa neurriak	134.293 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	11.043 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	27.852 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	857.093 €

ES2120012 - Araxes ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	64 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	20.017 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	241.101 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	55 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	1.795 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.018.121 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	24.434 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	87 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	1.285.594 €

ES2120013 - Leitzaran ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	92 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	12.847 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	861 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	79 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	59.061 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.095.057 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	25.563 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	124 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	1.180.745 €

ES2120014 - Ulia KBEa

Eremu tipologia	Itsasertzak
Azalera	42 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	1.559 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	395 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	36 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	1.180 €
D1 – Kudeaketa neurriak	91 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	64.079 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	57 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	65.839 €

ES2120015 - Urumea ibaia KBEa

Eremu tipologia	Ibaiak
Azalera	73 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	7.997 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	686 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	63 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	2.049 €
D1 – Kudeaketa neurriak	121.103 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	462.177 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	99 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	586.177 €

ES2120016 - Aiako Harria KBEa

Eremu tipologia	Mendia eta erdi-mailako mendia
Azalera	6.806 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	593 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	203.203 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	23.128 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	207.839 €
D1 – Kudeaketa neurriak	3.573.391 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	7.424 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	19.146 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	4.034.131 €

ES2120017 - Jaizkibel KBEa

Eremu tipologia	Itsasertzak
Azalera	2.470 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	435 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	42.401 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	24.190 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	91.428 €
D1 – Kudeaketa neurriak	898.005 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	2.748 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	14.695 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	1.073.469 €

ES2120018 - Txingudi-Bidasoa KBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	139 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	1.795 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.302 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	119 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	3.886 €
D1 – Kudeaketa neurriak	104.178 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	136 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	139.930 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	249.552 €

ES0000243 - Txingudi HBBEa

Eremu tipologia	Estuarioak
Azalera	138 ha
Kokapena	Gipuzkoa
Inbertsioa azaleraren arabera	13.922 €/ha
Egindako gastuak (2017-2021)	
A1 – Langile gastuak	1.293 €
C1 – KBE/HBBE laguntzak eta izendapena	119 €
C2 - Laguntza teknikoen gastual	3.871 €
D1 – Kudeaketa neurriak	1.776.718 €
D2 – Espezie inbaditzaileen aurkako borroka	136 €
E1 – Komunikazio eta prestakuntza kanpainak	139.928 €
E2– Erabilera publikoaren kudeaketa	-
F1 – Lursailak erostea	-
F2 – Borondatezko akordioetarako laguntzak	-
Guztira	1.922.065 €

www.ihobe.eus